

SRB

2 2020 | SRB-FORENINGEN.SE

SRB-BLADET

AVELSFÖRENINGEN FÖR SVENSK RÖD OCH VIT BOSKAP

DIGITAL ÅRSSTÄMMA

4 AUGUSTI 2020

Foto: Tillhör VikingGenetics

Alex Arkink

RAPPORTER FRÅN ANDRA SIDAN JORDEN
WAF KONFERENS
SMÅLÄNNINGAR I AUSTRALIEN

SRBpremium
MARKNAD OCH EFTERFRÅGAN

Foto: Maja Ljungqvist

ÅRSREDOVISNING
FÖRENING
SERVICE AB
2019

WWW.SRB-FORENINGEN.SE

ORDFÖRÄNDE HAR ORDET

Dags för ett nytt SRB-blad och åter dags för ordförandens skrivkramp att ge sig till känna, och inte blir det bättre av att vårens alla sysslor pockar på. Här på Tomten kom korna ut ovanligt sent i år, då gräset inte haft någon fart på tillväxten, men nu frossar de sedan någon vecka i färskt gräs. Får vi nu bara lite varmare kan vi nog alla se fram emot en bra ensilageskörd.

I januari bevistade jag och Per Falk WAF-konferensen i Australien. Där bestämdes att WAF ska undersöka möjligheten för ett genomiskt samarbete mellan Ayrshirepopulationer runtom i världen. En motion från Finland om ett samgående mellan WAF och IRDBF, som har en viss överlappning i vilka raser de företräder, avslogs, men målet är att organisationerna ska samarbeta i framtiden.

Dessa samarbeten hoppas jag mycket på. Det är av yttersta vikt att vi lyckas hitta ett bra sätt att få trovärdiga jämförelser mellan djur i olika länder och därmed både kan hjälpa och utnyttja varandra i strävan efter funktionella kor.

Medan coronavirusets framfart lamslår både det ena och det andra i samhället kan vi alla glädjas åt att vår bransch kanske är den minst påverkade och samtidigt en av de viktigaste. Vi blev dock nödgade att avblåsa den planerade årsstämman i Haparanda. Själva stämoförhandlingarna kommer att genomföras på något sätt via internet i år, och vi får se fram emot att träffas i Haparanda 2021 i stället.

Robert Albertsson

SRB-Styrelsen

Ordförande

Robert Albertsson Vald till 2020
Synnerby Tomten, 532 95 Skara
Mobil 070-2231548
E-mail albertsson_83@hotmail.com

Vice ordförande

Kristina Pershagen-Samuelsson V. t. 2020
Stumsnäs Myrgatu 3, 795 95 Vikarbyn
Mobil 076-209 20 97
E-mail kristina.pershagen@gmail.com

2:a Vice ordförande

Stefan Lennartsson Vald till 2021
Luttra Majnegården 1, 521 93 Falköping
Mobil 070-5615921
E-mail stefan.lennartsson@telia.com

Anja Dalhög Vald till 2020
Lommaryds Prästgård 2, 578 91 Aneby
Mobil 0706-91 21 86
E-mail lommaryd@gmail.com

Alf Eriksson Vald till 2021
Vapnövägen 9, 302 34 Halmstad
Mobil 0708-92 99 27
E-mail alf.i.tuvagard@ciaoip.se

Elin Janpers Vald till 2021
Västerby 11, 783 92 Stora Skedvi
Mobil 070-2930169
E-mail elinsvensson146@gmail.com

Patrik Isaksson vald till 2021
Tockarp, 1, 578 94 Aneby
Mobil 0703-499735
E-mail patrik.hjalmar1@gmail.com

Thomas Åkerlund vald till 2021
Långberget 323, 823 92 Holmsveden
Mobil 073-8108493
E-mail thomas_bonde91@hotmail.com

Jonas Carlsson Vald till 2020
Alby 132, 380 62 Mörbylånga
Mobil 0709-26 13 84
E-mail jms.lantbruk@outlook.com

Ansvarig utgivare

Maria Eriksson
Mobil 0706- 62 67 98
Email maria.eriksson@srb-foreningen.se

Adress

SRB-Föreningens Service AB
Råby 2003, 242 92 Hörby
Tel 0706- 62 67 98

Produktion/Tryck

JustNu Lidköping/Lenanders, Kalmar

Innehåll

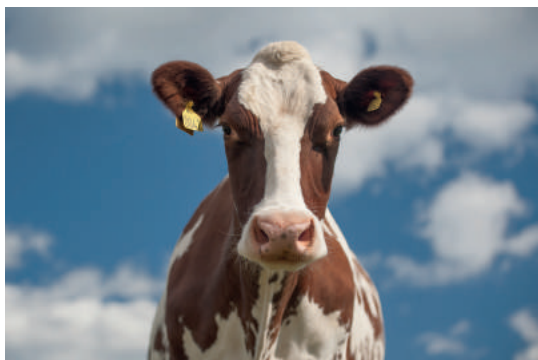
Ordförande har ordet	2
Styrelse.....	3
SRB-föreningens digitala årsstämma 2020.....	4
Aktuellt från VikingGenetics	5
Ordförandeträff.....	7
Vårmöte	8
WAF-konferens Australien.....	12
Lasse i Leabo-priset.....	14
Årsredovisning SRB-Föreningen	15
Årsredovisning SRB-Föreningens Service AB.....	22
Förtroendevalda SRB-klubbarna	27
Förtroendevalda övriga	31
Småläningar i Australien.....	32
SRBpremium	34
Genomiska toppbesättningar	35
Elitbesättningar.....	36
Forskningsnytt.....	38
Icke-koagulerande mjölk från Svensk Röd och Vit Boskap	40
Elmia 2020.....	40
Vi SRB-bönder	41
Hornlöshet i MinGård	42
från: konsulenten, almanacka & shop	43

Livdjursförmedling

Bernt Ljungqvist

Tfn 0321- 521 23 | 070-652 65 35

mail: ekeslunda206@gmail.com

Välkomna

SRB-FÖRENINGENS DIGITALA ÅRSSTÄMMA 2020

PLATSER

HÖÖR	JÖNKÖPING	KARLSTAD
FALKENBERG	SKARA	BORLÄNGE
VÄXJÖ	LINKÖPING	UMEÅ

Vi kommer hålla till på LRF:s och Växas kontor på orterna ovan och koppla upp oss via Microsoft Teams. Platserna är preliminära och kan komma att ändras beroende på hur många anmälningar det blir till respektive ort. Det kan även bli aktuellt med fler orter vid behov, vänligen kontakta föreningen om eventuella önskemål. Observera även att antalet platser är begränsade men vi försöker i möjligaste mån uppfylla alla önskemål om placering. SRB-Föreningen följer myndigheters rekommendationer gällande situationen med Covid-19 och löpande information

gällande detta samt orter för deltagande, kommer att finnas på www.srb-foreningen.se

Registrering och fika från klockan 9.30. Det finns även möjlighet att koppla upp sig via länk hemifrån. Som fullmäktig representerar du din klubb vid stämmoförhandlingarna. Om du är förhindrad att vara med, meddela undertecknad så stämmohandlingarna kan sändas till suppleanten. Fullmäktige erhåller reseersättning av SRB-Föreningen. Vid anmälan ange ort för deltagande, eventuella allergier eller om du medverkar via länk.

Sista anmälningssdag 15 juni

Stämmohandlingar utsändes senare.

Enligt uppdrag,
Maria Eriksson
Tel. 0706 – 62 67 98
maria.eriksson@srb-foreningen.se

AKTUELLT FRÅN VIKINGGENETICS

VIKINGRED – ETT BRA VAL I HELA VÄRLDEN

Vid senaste Interbullkörningen i april 2020 visade VikingRed ett bra resultat på många röda listor runt om i världen. För den röda rasen finns det inte något utbyte av genomiska avelsvärden via Interbull, så många gånger får de avkommebedömda tjurarna visa den genomiska statusen i landet. Då de avkommebedömda tjurarna är basen för de genomiska tjurarna, finns det en stor chans att många bra avkommebedömda tjuror från ett avelsprogram även visar på många bra genomiska tjuror.

I Storbritannien tar VikingRed allt. För de avkommebedömda tjurarna är alla de 10 toptjurarna för Profitabel Lifetime Index (£PLI) VikingRed-tjuror, med VR Thiago som nummer ett med 643 i £PLI. När det gäller Spring Calving Index (£SCI), är de åtta första tjurarna VikingRed. Detsamma gäller för Autumn Calving Index (£ACI), där de första nio är VikingRed-tjuror.

De goda resultaten hos VikingRed-tjurarna hittas även i Tyskland på RZG-listan (Relativ Zuchtwert Gesamt), över deras totalindex. De första fem avkommebedömda tjurarna är VikingRed-tjuror och totalt är nio av topp 10 VikingRed. I den absoluta toppen i Tyskland hittar vi VR Thiago med 160 i RZG. På andra sidan jorden, i Australien är historien densamma. VikingRed är i toppen av listan med VR Tokyo som nummer ett för de avkommebedömda tjurarna med 292 i Balance Profit Index (BPI) och VR Faabeli som nummer två med 269 i BPI. För Health Weight Index (HWI) är VR Faabeli nummer ett med 236 medan VR Tokyo är nummer två i Type Weight Index (TWI) med 284.

Dotter till VR Tokyo. Medelproduktion (1,8 år); 9 423 kg mjölk, 4,96% fett, 3,70% protein och 816 kg ts.

Ledare i Nordamerika

Historien ser inte annorlunda ut i Kanada då den bästa avkommebedömda tjuren är VikingRed-tjuren Valpas med 3317 i Lifetime Profit Index (LPI). Dessutom, på Interbulllistan i Kanada, är alla VikingRed-tjuror på topp 10 listan, med VR Thiago som nummer ett med 3709 i LPI. Samtidigt i USA är de tre bästa tjurarna VikingRed och 16 av topp 25 är VikingRed-tjuror. Topptjuren är VR Thiago

och han har, som enda tjur, passerat 1000 NM\$ (Lifetime Net Merit) – en åtråvärd placering med 1037 i NM\$.

Bäst i de nordiska länderna

I Norge, är nummer ett och två av de bästa avkommebedömda tjurarna, VikingRed-tjuror. VR Uudin är i toppen med 37 i Total Merit Index (TMI), nummer två är VR Fonseca med 36 TMI. Detta är imponerande då tio gånger så många NRF-tjuror prövas i Norge jämfört med VikingRed-tjuror. Norge har även en genomisk lista som baserar sig enbart på NRF-referenspopulationen, vilket gör det svårt för VikingRed-tjuror då de genomiska länkarna till referenspopulationen är svagare än för NRF-tjurarna. Trots detta är tre av tjurarna på topp 10 listan VikingRed-tjuror. Rangerad fyra är VR Uncca med 39 i TMI följt av nummer fem VR Heroo P med 38 i TMI.

Dotter till VR Fonseca. Medelproduktion (1,8 år); 11, 587 kg mjölk, 5,11 % fett, 4,17 % protein och 1 075 kg ts.

Dotter till VR Fonseca. Medelproduktion (1,9 år); 13 075 kg mjölk, 4,31 % fett, 3,95 % protein och 1 080 kg ts.

På VikingGenetics hemmamarknad är topp 25 listan av avkommebedömda tjuror alla VikingRed med VR Thiago i toppen med +35 i NTM. Även för de genomiska tjurarnas topp 25 lista är alla VikingRed, här med VR Heeman i toppen med +35 i NTM.

Jakob Lykke Voergaard

VR Heeman

STOR SYMBIOS MELLAN VIKINGRED OCH KORSNING TILL BÅDAS FÖRDEL

Avelsprogrammet VikingRed och korsningsavel i hela världen, är två sidor av samma mynt. Utan varandra skulle de ha problem, men tillsammans lyfter de varandra till en unik produkt. De lever i symbios med varandra till bådas fördel.

Avelsprogrammet VikingRed är världens bästa röda avelsprogram. De tre starka röda raserna; SRB från Sverige, FAY från Finland och RDM från Danmark gav en unik grund för att skapa ett rött avelsprogram, som har en avelsframgång i nivå med de stora raserna i världen som till exempel Holstein. Var och en av de tre raserna har bidragit med flera goda egenskaper till VikingRed, i och med avelssamarbetet mellan raserna kombineras de goda egenskaperna idag till gagn för alla. Avelsframgången innebär även att VikingRed kan fortsätta vara ett konkurrenskraftigt alternativ till Holstein.

Ett stort och starkt avelsprogram är nödvändigt för att få stora avelsframsteg. Det kostar emellertid mycket pengar att driva ett modernt avelsprogram, så det är nödvändigt med en stor dosförsäljning. Tyvärr har de renrasiga röda populationerna i Sverige, Finland och Danmark minskat något och runt om i världen är de röda populationerna små. För att öka dosförsäljningen är korsning en enorm möjlighet för VikingRed, eftersom det öppnar upp nya marknader som inte är intresserade av renrasig avel med de röda raserna.

Under 2019 exporterade VikingGenetics 370 000 VikingRed-doser, varav 64 000 könsorterade. Minst 90 % av dessa doser har sålts till olika korsningskoncept över hela världen. När man ser på hemmamarknaden såldes 400 000 doser av VikingRed och 33 000 av dessa var könsorterade. Minst 15 % av doserna till hemmamarknaden används till korsningsavel, vilket betyder att VikingRed säljer fler doser

till korsningsavel än till renrasavel. Den stora försäljningen av VikingRed till korsning betyder att VikingRed kan upprätthålla ett mycket starkt avelsprogram. Det innefattar 80 igångsatta tjurar om året, samt ett stort embryoprogram med inköp av 90 hondjur, samt 270 spolkontrakt om året. Det stora avelsprogrammet medför en stor avelsmässig framgång, som gör VikingRed mycket attraktiv till korsning och därmed har den goda cirkeln startat.

Förutom det större avelsprogrammet leder en ökad dosförsäljning av VikingRed till en ökad möjlighet för forskning och utveckling. Till exempel utvecklingen av genomisk selektion för VikingRed och kommande projekt med CFIT, som är tekniken som kommer användas till framtidens fodereffektivitetsindex.

Ute i världen är VikingRed väl förankrat i många korsningskoncept och tjurar från VikingRed-programmet bör inkluderas i alla rotationskorsningsprogram i världen. Via ProCROSS är det vetenskapligt bevisat att det är en fördel att ha med VikingRed i korsningsprogrammet. Samtidigt visar ProCROSS att VikingRed och Holstein är likvärdiga, eftersom korsning av dem gör avkomman bättre än en renrasig Holstein. ProCROSS-djur har 11 % högre daglig vinst än renrasig Holstein. Korsning har därmed indirekt visat att VikingRed är konkurrenskraftig och har stor potential.

Till slut en stor klapp på axeln till alla er som bidrar till avelsarbetet på VikingRed. Du är med att skapa en stor avelsmässig framgång, vilket gör rasen attraktiv för både renrasavel och korsning. En attraktiv ras för korsning ger möjlighet att driva ett stort avelsprogram som gynnar alla som använder genetik från VikingReds avelsprogram.

Jakob Lykke Voergaard

ORDFÖRANDETRÄFF

Den 4 mars träffades ett gäng ordföranden från klubbarna, tillsammans med delar av föreningens styrelse och konsulent, på Lögnäs Lanthotell i Halland, för att diskutera aktuella ämnen i klubbarna och föreningen. Det var en relativt liten grupp som träffades men inte med desto färre idéer om framtidens aktiviteter!

Med på träffen var ordförande eller representant från klubbarna i Halland, Skaraborg, Värmland, Örebro och Kalmar. Under året som gått har Skaraborg och Värmland haft en lyckad gemensam träff med studiebesök med avelsfrågor som tema. Nämnades även klubbar som haft gemensamma träffar med Ladugårdsförmännen och Låglandsföreningen. I och med att det är ungefär samma människor som åker på olika organisationers träffar kan det vara en bra idé att göra något tillsammans och därmed få upp deltagarantalet. Detta kan även medföra att människor som tillhör andra organisationer blir medvetna om SRB-Föreningen eller den lokala klubben. En frågeställning att fundera vidare på var hur man fångar upp och når ut till intresserad personal i stora företag. Där kan det kanske endast vara ägaren som står för medlemskapet i SRB-Föreningen som får information om aktivitet.

I vissa delar av landet har klubbar med röda och svarta kor valt att gå samman, för att inte bli för få medlemmar. I gruppen delade man med sig av positiva erfarenheter utifrån detta koncept. Många gårdar har idag blandbesättningar och kan därmed vara en fördel att ha medlemskap i en klubb som behandlar frågor för de båda raserna.

Praktisk hantering av fakturering och utskick till medlemmarna diskuterades och föreningen går vidare med denna fråga och kollar upp vad som gäller med GDPR och hur en sådan hantering rent praktiskt skulle gå till.

En av kvällens diskussionspunkter var det aktuella ämnet om SRBpremium. Markus Lindström har i slutet av förra året slutsputtat, med personer på Hushållningssällskapet, med att få in ansökan, som nu ligger på remiss hos Livsmedelsverket. Martin & Servera har tagit fram styckningsdetaljer av SRB och kommer högst troligt att lansera ytterligare sortiment till sommaren. Det finns även ett internationellt intresse av SRB, vilket kommer att hjälpa hemmamarknaden då efterfrågan finns utanför landets gränser. Vad som behöver göras framöver är att marknadsföra köttet och varumärket för att skapa efterfrågan, skapa en logga, upprätta av program och kolla intresse hos medlemmar att ta fram köttet. En eventuellt kommande aktivitet, kopplad till köttkvalité, kan vara en slaktmognadsbedömning på någon av föreningens kommande träffar.

Den sista programpunkten som hanns med innan det var dags för middag var hantering av avkastningsskillnader mellan SRB och Holstein. Om man kan, i stället för kg mjölk, få fram uppgifter om vilka kor som genererar mest pengar och kronor. Slutklämmen var att marknadsföring är och kommer vara vår största utmaning och viktigt gällande detta är att marknadsföra det den röda kon faktiskt har, och sluta jämföra med andra raser.

Vårsmöte

5 MARS 2020

Text: Maria Eriksson

En solig dag i början av mars träffades 25 personer i Halland för SRB-Föreningens vårmöte. En dag med många diskussionspunkter och trevlig stämning.

INTENSIVT BETE I PRAKTIKEN

Anders Carlsson, Skogsgård

Anders Carlsson, Skogsgård var inbjuden till mötet för att berätta om sina erfarenheter om intensivt bete i praktiken. Han inledde sitt föredrag med ett försök, som gick ut på att han hade två olika typer av jordar i två stycken rör. En av jordarna var av betesmark och den andra var från plöjd mark. Jordarna var dock densamma i de olika rören men olika behandlad. I dessa rör hölls det vatten för att presentera resultatet i slutet av föreläsningen.

Anders började berätta om sin gård Skogsgård och vad han fokuserar på i sin besättning. Han menade att mjölk per ko inte går att se på sista raden i bokslutet men däremot går det få ett viktigt mått som mjölk per hektar.

Om man ser till hur återväxten av ett rajgräs går till kan man utifrån detta resonemang lägga upp en betesstrategi. Återväxten kan beskrivas som cirka ett blad per vecka och när det fjärde bladet utvecklats så dör det första. Om gräset inte får återhämta sig, dvs. att man betar för ofta, kommer det ta längre tid för bladen att återbildas.

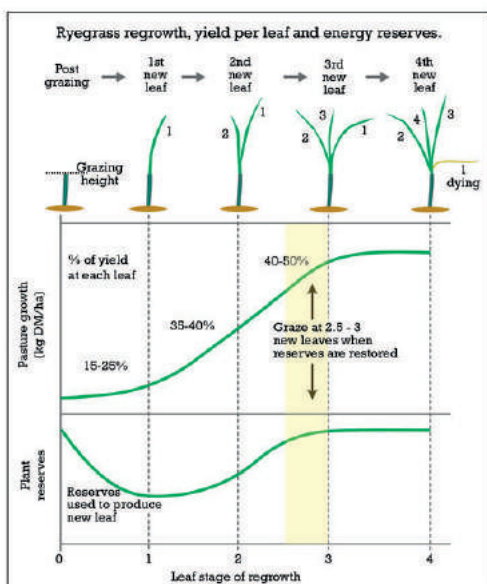

Bild från: <https://www.agriseeds.co.nz/dairy/pasture-management/maximising-ryegrass-growth>

”Vi sopar foderbordet för att det ska vara rent – då är det också viktigt att hålla nere vallen för att hålla den ren”

Om man ser till betets kvalitet så kan en grundregel vara att om det håller sig runt 12 MJ per kg ts så fungerar det bra för att producera både kött och mjölk. Olika delar av växten håller olika kvalitet; de gröna bladen: 10,5 – 12,5 MJ/ kg ts, de mjuka stjälkarna: 10 – 11 MJ/ kg ts, de hårda stjälkarna: 6,5 MJ/ kg ts samt dött material: 6,5 MJ/ kg ts.

Anders delade med sig av tips för ett bra bete och beteshållning:

- Mäta beteshagarna för att anpassa arealen. Anders hade själv cirka 40 fållor som han kunde dela av vid behov. Tre blad ger cirka 1200 – 1500 kg ts per hektar.
- Snabb avbetning ger en snabb återväxt
- Beta rent, för att få en bra kvalitet på betet. Anders relaterade hur man håller rent i stallarna: ”Vi sopar foderbordet för att det ska vara rent – då är det också viktigt att hålla nere vallen för att hålla den ren”
- Ska man skörda en betesfälla så ska man göra det på max två dagar. Detsamma gäller vid beteshållning av djur – tar det mer än två dagar att beta av så är fällan för stor
- Korna ska helst vara hungriga när de kommer ut på betet och man ska hålla korna ute även blöta perioder, men i de fallen att begränsa tiden

Mäta betet kan man göra på lite olika sätt. Anders använde sig av en kvadratisk ruta på 0,5 m x 0,5 m. I denna klippte han av gräset på 4 cm höjd och därefter mäter han ts-halten på det som han klippt av. Under mötet demonstrerade han även en ”platometer” som används för att uppskatta mängden av betet. Man gör registreringar på 30 platser i fältet och därigenom får man reda på medelhöjden via en GPS som är kopplad till telefonen. Kalibrering gör att man får reda på kg ts. Vad som är nytt på den svenska marknaden är en så kallad ”grasshopper”. Det är ett verktyg från Irland som testas av studenter från Alnarp för att se om den fungerar för svenska förhållanden.

Anders demonstrerar "platemeter"

Vidare visade Anders på olika betessystem och vad det gör för grästillväxt och betesutnyttjande. Se tabell nedan.

Antal fållor	1	4	8
Grästillväxt, ton ts/ha	6	10,2	10,2
Betesutnyttjande, %	50	65	80
Utnyttjat bete, ton ts/ha	4,3	6,6	8,1
Ökat utnyttjande, %		56	92

En uträkning han hade gjort var att för varje lagd arbetstimme på att sköta betet, t.ex. flytta stängsel, vatten eller mäta betet, skulle ge 1 000 kronor tillbaka.

Sist ut av presentationen var om rotationsbete, vilket visat sig vara det mest effektiva sättet att styra betet. Ett rotationsbete går ut på att öppna en ny fålla varje dag – helst efter varje mjölkning om det finns möjlighet till detta. Det har också visat sig att formen på fållorna har en inverkan på djurens temperament; kvadratiska fållor ger lugnare djur. Man bör se till att rotationen går snabbare på våren; 18 – 23 dagar till och med augusti. De praktiska tipsen som gavs runt rotationsbetet var att ha ett permanent staket runt hela åkern och sedan flexibla plasttrådar på vinda och stängselpinnar som gör att man med enkelhet kan anpassa betesfållan. Anders tipsade även om flyttbara vattenkar och breda drivvägar som är minst 5 meter i bredd.

Hur gick det då med jordarna i de två plaströren som utgjorde försöket i inledningen? Den bearbetade jorden var tät vilket bidrar till snabb ytavrinning och slammigt vatten stod kvar i röret på ytan av jordprovet. Mycket näringsämnen i form av grumligt vatten går därmed direkt ut i vattendragen. Provet från betesmarken var poröst pga. maskarnas påverkan. Vattnet som alltsammans runnit igenom grästorvan var rent, utan slam. Liten eller ingen ytavrinning och få näringsämnen till omgivande vattendrag. Vattnet går ner i jorden och fyller på grundvattnet i stället för att rinna direkt ut till havet. Eventuellt lösta näringsämnen anrikas längre ner i marken.

HITTA DE GROVFODEREFFEKTIVA KORNA OCH ÖKA LÖNSAMHETEN

Kjell Holtenius, SLU

Kjell inledde sin föreläsning med frågeställningen: Varför grovfodereffektiva kor? Han började att sammanfatta grovfoder som:

- Att de bidrar med flera ekosystemtjänster
- Har en viktig funktion i växtföljden oavsett om de ettåriga grödorna är avsedda för livsmedel eller foder
- Kan odlas på arealer som inte lämpar sig för odling av livsmedelsgrödor
- Framför allt: kan utnyttjas väl av mjölkkor

Vad kännetecknar då en grovfodereffektiv ko? Hon ska kunna äta mycket grovfoder i förhållande till sin kroppsvikt (kg ts ensilage per dag per kg metabolisk vikt) samt att ha en god förmåga att omvandla grovfoder till mjölk.

I det första försöket som Kjell presenterade ingick 27 stycken andrakalvare och äldre kor av raserna Holstein och SRB. Försöket utfördes under en hel laktation och korna hade fri tillgång till ensilage och fick därutöver i genomsnitt 4,2 kg ts kraftfoder per dag under hela laktationen. Man delade upp korna i studien i fyra olika kategorier enligt punkterna nedan.

- Kor med högt RFI* (MJ NEL/ dag) och lågt ensilageintag/ kg metabolisk kroppsvikt
- Kor med högt RFI* (MJ NEL/ dag) och högt ensilageintag/ kg metabolisk kroppsvikt
- Kor med lågt RFI* (MJ NEL/ dag) och lågt ensilageintag/ kg metabolisk kroppsvikt
- Kor med lågt RFI* (MJ NEL/ dag) och högt ensilageintag/ kg metabolisk kroppsvikt

* Residual feed intake = observerat foderintag i förhållande till förväntat foderintag, dvs. att ett lågt RFI visar på en fodereffektiv ko.

Till dessa resultat lade man till ECM, vikt, mjölk minus foder samt smältbarhetsprocent. Av detta kunde man dra slutsatserna att korna med högt RFI och lågt ensilageintag, med ett lägre ECM, med en hög kroppsvikt och med en lägre kvot mjölk minus foder – förlorar cirka 500 000 kronor per år, vid en besättningsstorlek på cirka 85 kor. Däremot såg man, i förhållande till föregående grupp att kor som ätit något mer (högre ensilageintag), med en högre produktion (högre ECM), en betydande lägre vikt och en högre kvot av mjölk minus foder – var de som var mest lönsamma. Dvs. kor med högt RFI och lågt ensilageintag/ kg metabolisk kroppsvikt var sämst och kor med lågt RFI och högt ensilageintag var bäst.

Det andra försöket som presenterades var ett hellaktationsförsök med 37 stycken andrakalvare och äldre kor av SRB och Holstein, där man hade mätt effekterna av liten kraftfodergiva mot en stor kraftfodergiva.

Kraftfoderintag

Referens: Karlsson & Holtenius, SLU

Slutsatsen från studien var:

- "Små kor var lönsamma"
- Grovfodereffektiva kor var inte bättre på att smälta fodret
- Korna fungerade väl på en mycket låg kraftfodergiva

I båda studierna hade man använt sig av både SRB och Holstein men i det sista försöket hade man även tittat på skillnader mellan raserna. Där kunde man se att de röda korna var signifikant mer fodereffektiva, RFI (MJ NE/dag) samt att de tappade mindre i hull. En liten fördel man kunde se för de röda korna var även mjölk minus foder (kronor/dag).

KÖTT FRÅN RÖD OCH VIT BOSKAP

Markus Lindström, Böja Stommen och Jan-Åke Johansson, färskvaruspecialist, Martin & Servera

"Från bulkvara till Exceptionell Råvara"

Markus inledde sin presentation om hur allt började med kontakter på Svenskt Kött och om smak- och utvecklingsmöten. Markus har, tillsammans med Hushållningssällskapet, arbetat i ett par års tid med att ta fram en ansökan om SRBpremium. Ansökan skickades in till Livsmedelsverket i slutet av förra året där den nu finns på remiss. Om allt går som planerat går ansökan igenom, om cirka 1,5 års tid men fram till dess är SRBpremium-märket varumärkesskyddat hos Patent- och Registreringsverket. Markus lyfte fördelarna med SRBpremium som först och främst består av att köttet är smakrikt, hållbart, skapar variation, höjer kvalitén samt att det är tillgängligt. Han förklarade resan med att få fram köttet med den högsta kvalitén med: "från bulkvara till Exceptionell Råvara". Det innebär att det gäller att från början hitta rätt individer i besättningen, och när de "mjölkat färdigt" att man sätter dessa på slutgödning. Innan slakt är det av stor vikt att göra rätt hullbedömning för att få ut rätt kvalitet på köttet. Efter slakt gäller det att hanteringen sker på rätt sätt - korrekt kylning, hängning och mörning. Kriterierna för att få kalla köttet för SRBpremium är bland annat:

- Stamboksförd SRB-ko
- Minimumvikt på slaktkroppen: 300 kg
- Minimum fettklass: 3+ och minimum formklass: O+
- Slutgödning i minst tre månader

Minimivikten på slaktkroppen finns till för att det inte ska bli för små detaljer och minimum för fett- och formklass för smaken av köttet samt även andelen kött i slaktkroppen. Tanken är att besättningar ska kunna ta fram SRBpremium, oavsett till vilket slakteri man levererar.

Efter Markus berättat om SRBpremium tog Jan-Åke från Martin & Servera vid. Han tryckte på en fördel med SRB-köttet som de har i sitt produktsortiment - ett kött med bra kvalitet med hyfsade volymer året runt. Martin & Servera tar fram sortimentet tillsammans med KLS. För att få fram en jämn kvalitet på köttet och detaljerna arbetar KLS med sortering av olika kategorier som kor, stutar, ålder, ras etc. Sortimentet Martin & Servera har idag, av SRB, är oxfilé, biff, entrecôte och högrev. Dessutom planeras det att till sommaren att införa ytterligare sortiment. I sin marknadsföring för produkterna av SRB nämner man "ett bra och mörkt svenskt kvalitetskött", att rasen innebär friska djur med goda hälsoegenskaper, rasen har lättare att bygga muskelmassa vilket ger en bättre formklass och att den ansätter intramuskulärt fett bättre än motsvarande raser vilket ger ett kött som är rikt på smak. Sist men inte minst - ett resursklokt kött som både har gett mjölk och kött och som även bidragit till den biologiska mångfalden då minimumkravet är att den ska betat under minst tre säsonger. Att det är ett sortiment i tiden kan man se på Martin & Servers kampanjtidsning "Färskvaror" vecka 2 - 5 där högrev av SRB pryder förstasidan. För den intresserade finns det även reportage på Martin & Servers hemsida.

Jan-Åke Johansson från Martin & Servera

SPARAT FODER I NTM

Anja Dalhög och Kristina Pershagen Samuelsson, SRB-Föreningen

I januari hölls NAV:s workshop i Köpenhamn och denna gången låg fokus på klimatåtgärder hos Arla och Valio samt om arbetet av sparat foder i NTM. Anja och Kristina gav en sammanfattning av mötet och berättade bland annat om de olika delarna som sparat foder består av och hur registreringar av dessa delar gjorts och kommer att göras, hur man hanterar sparat foder internationellt och hur man beräknar de ekonomiska värdena. De berättade även om vad

effekterna skulle bli om man plockar in sparat foder i NTM, vid given och föreslagen vikt, hur framstegen av övriga egenskaper kan komma att påverkas. Avslutningsvis berättade de att man nu hos NAV räknar på lägre vikter av sparat foder i NTM och att vi framöver får se utfallet av detta. Mer om mötet i Köpenhamn i SRB-bladet nr. 1 2020.

WAF-KONFERENS, AUSTRALIEN

Robert Albertsson, SRB-Föreningen

I januari begav sig Robert från föreningen, tillsammans med Per E. Falk till Australien och WAF-konferens. Under vårmötet visades bilder och gavs en kort sammanfattning av konferensen och studiebesök som gjordes i samband med denna. Mer om Roberts och Pers deltagande och resa finns på sidan 12-13.

Vy från studiebesök i Australien

STUDIEBESÖK

Familjen Uhlin, Hasslöv

Efter vårmötet på Lögnäs rullade bilarna en mil söderut till familjen Uhlin i Hasslöv. Där driver Magnus Uhlin tillsammans med sina tre söner mjölkproduktion i den helröda besättningen på cirka 110 stycken imponerande fina kor. Ladugården för korna består av två huskroppar som är byggda 2001 och 2010 och ungdjurs- och tjuruppfödning sker i närliggande byggnader. Kalvarna hålls i isolerad separat del i ensamboxar och efter sex veckor plockas mellanväggen mellan två kalvar bort och dessa två blir sambos i cirka två veckor innan det blir dags att lämna boxen.

Intrycket i alla stallar var att det både var rent och ljust. Besättningen har ett överskott på kvigor och dessa går för tredje året i rad på export till England. Besättningen mjölkar två gånger per dygn med nästan 12 timmars intervaller. Inför kalvning ges inget kalvfoder och efter kalvning sker en långsam upptrappning av given. Besättningen sinlägger på enbart hö. Stallar och djur var utomordentligt välskötta och ett bevis på detta är priset gården fick 2015 som årets mjölkföretagare.

Ladugården som består av två huskroppar; den vänstra uppförd 2001 och den högra 2010

Mark:	140 hektar + bete
Odling:	Vall, potatis, majs, hö och sockerbetor. Fyra vallskördar per år och har startat upp Potatisodlarna som säljer potatis till butiker
Besättning:	Cirka 110 kor
Avkastning:	12 600 kg ECM
Halter:	4,5 % fett och 3,7 % protein
Foder:	Basfoder + toppfoder. Torkat hö blandas med hp-massa, majs och ensilage. Samma foderstat året runt
Avelsstrategi:	Individavel och genvägen. Fokus på juver. Har seminerat i 15 år
	• Korshöjd: 141,4
	• Kropp 81,1
	• Juver: 80,3
	• Ben: 80,3
	• Helhet 80,7

Kviguppfoeding i närliggande stall

Kalvbox

Ljusa och välskötta stallar

WORLD AYRSHIRE CONFERENCE

I AUSTRALIEN

Som de flesta vet har ju SRB och våra nordiska systerraser NRF och Finsk Ayrshire sina genetiska rötter i den skotska Ayrshirerasen – och Ayrshirerasen har (som kanske inte alla vet) i sin tur merparten av sina genetiska rötter i den gamla engelska Korthornsraser. Sedan 1970-talet har därför helt logiskt både SRB och Finsk Ayrshire varit medlemmar i Världs Ayrshire Federationen (WAF), en internationell organisation vars syfte är att sammansluta de olika Ayrshire-populationerna runt om i världen.

Vart fjärde år har denna organisation sitt huvudmöte och denna gång var mötet förlagt till Australien, närmare bestämt till Shepparton, ett samhälle strax norr om Melbourne i delstaten Victoria i södra Australien. På grund av undertecknads historiska specialkunskaper om Ayrshirerasen och vår svenska gren, SRB, så var undertecknad adjungerad av SRB-föreningen som delegat för SRB tillsammans med föreningens ordförande Robert Albertsson.

De flesta goda krafter är väl överens om att de röda Ayrshirebaserade raserna runt om i världen måste bli bättre på att samarbeta om vi långsiktigt ska kunna upprätthålla vår konkurrenskraft gentemot Holstein, men vissa av medlemsländerna, i första hand USA och Sydafrika, är extremt konservativa och har på senare årtionden ansett att SRB inte är tillräckligt mycket Ayrshire för att man ska kunna samarbeta med oss och de länder som använt SRB, till exempel Kanada och Nya Zeeland. Så det var väl främst i egenskapen som sakkunnig om historien och genetiken som jag var på plats ifall de konservativa skulle komma med för ogynnsamma förslag. Så skedde dock inte, utan tvärtom vann det svenska inspelet om vikten av att effektivisera samarbetsformerna mellan världens röda raser allmänt gillande.

Just internationellt samarbete blev lite av ett tema på konferensen. Utöver det svenska inspelet diskuterades frågan om man i Interbulls regi kunde få igång ett genomiskt samarbete och det beslöts att tillsättas en arbetsgrupp för att utreda detta. Från Finland hade det även inkommit en motion om samgående mellan WAF och IRDBF och att detta skulle ske redan i samband med nästa IRDBF-konferens i Estland. Tidpunkten för ett eventuellt samgående ansågs dock för snäv med tanke på WAF:s redan inplanerade aktiviteter, däremot var mötet positivt inställt till att ta upp diskussioner med IRDBF om möjligheterna till fördjupat samarbete och ett eventuellt samgående längre

fram. Till och med konservativa USA rycktes med i samarbetsryan genom att erkänna WAF:s Ayrshiredefinition från 2016 som innebär att original SRB från tiden innan samarbetet med RDM (t.ex. en tjur som Peterslund) i ett internationellt sammanhang räknas som 100 % Ayrshire (dock kommer man nationellt i USA av legala skäl att tillsvidare hålla sig till sin egen definition där man bortser från Ayrshirerasens rötter i Korthornsraser).

Hur som helst var det en givande konferens med massor av deltagare från världens alla hörn, bara från Kanada deltog inte mindre än 67 personer. Hela evenemanget pågick under tre veckor, men jag och Robert deltog endast under en vecka kring själva konferensen. De stora bränderna som rasat i Australien såg vi inte rök av (sorry är från Göteborg), men på denna vecka fick vi vara med om en hel del och fick se många riktigt snygga kor – och en del av dessa framgår av bilderna från "Down under" under en vecka mitt i januari, dvs mitt i sommaren!

Under den begränsade del av konferensen vi deltog i hann vi tyvärr med endast två gårdsbesök. Det första var hos en Nya Zeeländare som flyttat till Australien. Han hade en blandad besättning på 600 kor, huvudsakligen Ayrshire men även Holstein och en del Jersey. Produktionsmässigt kan man i Australien inte konkurrera med oss i Norden. Detta beror till största delen på produktionsformen med betesdrift året om och begränsade kraftfodergivor. Exteriört var det generellt hög kvalitet på djuren, till exempel skulle kossan närmast på bilden utan problem platsa i vilken SRB-besättning som helst.

Nästa besättning vi besökte, Karrabelle Ayrshires, var med australiska mått mätt liten, endast ca 100 kor, samtliga Ayrshire. Här var produktionen ekologisk, vilket i en australisk kontext betyder 100 % grovfoder – alltså inte ett gram kraftfoder i något läge. Här var korna av den lite mindre ursprungliga Ayrshiretypen och man mjölkade endast en gång per dag. Naturligtvis var produktionen därefter, men i Australien mäter man inte avkastningen per ko utan per hektar. På just denna gård hade man funnit att denna ultraextensiva produktionsinriktning mest lönsam, och det är klart lägger man därtill inga byggnader och minimal arbetsinsats och marker som enbart duger för bete, så stämmer det säkert där även om det låter främmande för oss. Dagen till ära hade man dock tillskottsutfodrat lite. Dock endast med hö för att korna skulle låta sig beskådas lättare.

Under ett par dagar besökte vi även Australiens största koutställning – Australian Dairy Week – och här var allt fokus helt inriktat på mjölkkor. Det var en mängd olika klasser och det var många djur i varje klass så det behövdes en stor arena för att alla djuren skulle få plats. Enbart i Ayrshire-klasserna deltog närmare 150 djur – inte illa när Ayrshire bara utgör 0,8 % av korna i Australien. Utöver Ayrshire finns det i Australien två röda raser till som är i varierande grad besläktade med SRB, dels Illawarra och dels Aussie Red; den sistnämnda rasen ställer dock aldrig ut på utställningar – annars var samtliga australiensiska raser representerade på utställningen.

Senior Champion och tillika Grand Champion blev 5:e-kalvaren Hillcrest Ambush Bangle (e. Ambush/Sakic) – en synnerligen imponerande ko med exteriör i världsklass.

Vad är då detta för ras? Jodå, färgen till trots är detta en renrasig Ayrshire. Från början för sisådär 250 år sedan var faktiskt Ayrshire svart till färgen – numera är det dock synnerligen ovanligt och idag finns det endast ett fåtal svarta individer kvar i Australien och på Nya Zeeland.

Text och bild: Per E. Falk
(Som efter besöket i Australien insett vikten av solhatt)

LASSE I LEABO- priset

SRB-klubben i Jönköpings län har ett pris som heter Lasse i Leabo-priset. Det tilldelas den besättning som har högst kg smörfett och har minst 75 % SRB kor i besättningen. Med sina 12 513 kg ECM, 943 kg fett + protein och 95 % SRB kor tilldelas Malin och Christer Ljungqvist på Nastavikens Lantbruk Drömminge detta pris för 2019.

På gården finns det två DeLavalrobotar med fri kotrafik sedan 2015. I dag är det 130 kor som mjölkar, och mjölkas i genomsnitt 2,75 gånger per dag. Ungdjuren finns i en lösdrift någon kilometer från gården. Totalt finns det 300 djur på gården. De brukar 140 hektar var av 110 hektar vall och 30 hektar helsäd. De har 40 hektar bete. Christer och Malin och sonen Calle jobbar heltid på gården samt Emilia som är anställd på halvtid.

UTFODRING

Korna får fri tillgång första- och andraskördsensilage. I de fyra kraftfoderstationerna och i robotarna är det färdigfoder. Korna får max 18 kg och förstakalvare får max 15 kg. Kalvarna får helmjölk, kornas ensilagemix och kalvkraftfoder.

AVEL

Malin och Christer gör själva avelsplanen med hjälp av genvägen var tredje månad. Tjurarna är från VikingGenetics och strategin är att vid varje tillfälle välja fem tjurar med mycket högt NTM. Ben och juver är viktigt och även att mjölkbarheten inte glöms bort. Av alla semineringsar är 5-10 % är kötttrassemineringar med Limousin. Alla kvigor genomtestas och man var tidigt med i LD-projektet. Kvigor över 10 NTM semineras med X-vik. Varje år säljs mellan 15-30 stycken kvigor till liv.

FAVORITKO

Malin har många favoriter och kan inte riktigt välja bara en, de är speciella på olika sätt. Christer har inga riktiga favoriter, "det är de kor som man tjänar pengar på" som blir lite av favoriter. Ko 857 är ett exempel på en bra ko som är 6 år och 4 månader. Hon har fått sju kalvar varav fyra kvigor och två av dem är i produktion nu. Hon har hittills mjölkat 88 457 kg ECM, 4,6 % fett, 3,6 % protein och 28,2 kg ECM per levnadsdag. Far är VR Anton och morfar är VR Svix.

Hur gör ni för att lyckas och nå era mål?

-Vi har fasta rutiner, nästan likadana foderstat året om. Att man har olika kompetenser och kompletterar varandra. Lyssnar på rådgivning och forskning.

Efter nybyggnationen är de nöjda med hälsoläget i besättningen. Malin gillar att jobba med djuren och har full koll på alla kor och kalvar. Christer gillar variationen inom lantbruket. Båda gillar utmaningar och att kämpa mot nya mål.

Sofie Lycksell Jönköpings läns SRB-klubb

Avelsföreningen för Svensk Röd och Vit boskap

802000-2377

Räkenskapsåret 2019

Styrelsen och verkställande direktören för Svensk Röd och Vit boskap avger följande
årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Avelsföreningen för Svensk Röd och Vit boskap började sin verksamhet den 1 januari 1928 efter sammanslagning av avelsföreningen för Rödbrokkig Svensk boskap och Ayrshireföreningen.

Medlemmar

Föreningen hade 926 (-33) betalande medlemmar år 2019. Nedgången beror till stor del på minskningen av antalet mjölkbesättningar under året.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften för 2019 har varit besättningsavgift 550 kr plus moms, personmedlemsavgift 250 kr samt klubbavgiften.

Samarbetsavtal

Från och med 1/1 2013 har SRB-föreningen samarbetsavtal med Växa Sverige gällande gemensamt arbete för en positiv utveckling av SRB-rasen. I avtalet ingår att Växa Sverige handhar bokföringsarbetet.

Ny konsulent

I augusti avgick Lina Ragnarsson som föreningens konsulent och Maria Eriksson tillträdde tjänsten. I och med byte av konsulent flyttade kontoret från Örsro i Skara till Skånesemin i Hörby med ny adress SRB-Föreningens Service AB, Råby 2003, 242 92 Hörby.

Klubbarna

SRB-klubbarna är en mycket viktig del av verksamheten. De ordnar en varierad och intressant verksamhet såsom gårdsbesök/ studieresor, exteriörbedömningstävlingar, showmanshipträffar och läger samt träffar med social samvaro.

SRB föreningens ungdomsgrupp

Syftet med gruppen är att ge engagerade ungdomar ett forum att träffas i och en kanal att föra fram åsikter om SRB-rasen och dess framtid. Alla medlemmar upp till 35 år kan vara med i gruppen. Under året har gruppen haft ett 60-tal medlemmar. En ledamot från ungdomsstyrelsen är adjungerad i SRB-styrelsen. Ungdomsgruppens årsmöte hölls 6 april i Växjö. Till ordförande valdes Nicklas Fernström och övriga ledamöter är Mikaela Samuelsson, Oskar Karlsson och Erica Thor.

Information och marknadsföring

Föreningen deltog som utställare på Växadagarna, anordnade av Växa Sverige den 29–30 januari i Umeå och den 5–6 februari i Jönköping. Medlemstidningen SRB-Bladet har utkommit tre gånger under 2019. Tidningen sänds till medlemmar i föreningen, till närliggande organisationer i Sverige samt till Danmark, Finland och Norge. I tidningen Husdjur har det funnits regelbunden information under Föreningsliv/ aktuellt. Löpande information om aktiviteter inom SRB-Föreningen har lagts ut på föreningens hemsida, Facebook- och instagramkonto.

Utställningar mm

Den 31 augusti hölls Hushållningssällskapets sommarmöte på gården Rickelstorp utanför Eksjö med utställning arrangerad av rasklubbarna i Jönköpings län. Domare var Albert Kuiper.

Medlemsmöten

Den 4 mars hölls ordförandeträff i Högsby, Kalmar. Deltagare på mötet var 11 stycken klubbordförande, större delar av föreningsstyrelsen samt sammankallande i föreningens valberedning. Klubbarnas aktiviteter diskuterades och man hade en workshop i hur man kan göra medlemskapet i SRB-Föreningen attraktivt. Mötet avslutades med information från föreningsstyrelsen om genomiska prover.

Dagen efter ordförandeträffen, den 5 mars, höll SRB-Föreningen sitt vårmöte, på samma ställe som ovan. På programmet stod föreläsningar om Kosignaler, myter och sanningar om mjölk- och köttproduktionens klimatpåverkan. Dessutom genomfördes studiebesök Hanåsa, hos Joacim, Marcus och André Lindh.

Den 22 november höll föreningen sitt höstmöte, på Örsro i Skara. Dagen inleddes av Freddy Fikse som pratade om fodereffektivitet och sparat foder. Därefter var Malin Fröjelin på Växa inbjuden att prata om kons tidsbudget och om det kan förklara olika besättningsresultat. Sist ut på dagens program var Ann Tidström och Charlotte Andersson från Viking. De redogjorde för Viking Genetics embryoverksamhet.

Medverkan i avelsforum

Representanter för SRB-Föreningen deltog i workshop för NAV (Nordisk avelsvärdering) i Köpenhamn den 17 januari tillsammans med representanter från Finland och Danmark. Workshopen handlade om hur man ska värdera enskilda kors utnyttjande av foder, bedömning av fodereffektivitet för kornas underhållsbehov och mätningar för detta i Finland och Danmark. SRB-Föreningen har även deltagit i tre möten med Styrrupp Avel, där representanter från bl.a. SLU, VäxaSverige, rasföreningarna, Jordbruksverket och VikingGenetics ingår. SRB-Föreningen har representerats av ordförande och avgående konsulent Lina Ragnarsson samt nyttillträdde konsulent Maria Eriksson. Ordförande och ledamot från SRB-Föreningen deltog på VäxaSveriges Avelsråd i december.

Elitbesättningar

Antalet besättningar i oktober var 114 (+3) stycken. Bedömningen som ligger till grund för stambokföringen i dessa besättningar görs i huvudsak av husdjursföreningarnas bedömare. Två gånger per år görs sammanställning som redovisas i SRB-bladet. Antalet stambokscertifikat som utfärdades var cirka 2000 stycken.

Genomisk toppbesättning

Genomisk topplista har publicerats tre gånger i SRB-bladet. I SRB-bladet nummer 3 2019 listades 39 (+4) stycken besättningar som genomtestat sina kvigor under ett års ålder.

Internationellt samarbete

Under mars anordnades IRDBF-konferens i Australien, av Australian Red Breed. Konferensen besöktes av 140 deltagare, varav sju från Sverige. Några av föredragen som gavs var; presentation av de röda raserna i Australien, utfodring, avelsarbete och genomisk selektion i respektive land/ avelsföretag och ReDiverse projektet. Under vistelsen gavs det även tillfälle för studiebesök på nio gårdar samt på Genetics Australia. Under besöket i Australien höll ERDB sitt årliga möte, den 27 mars. På detta möte fanns representanter från Tyskland, Estland, Finland, Lettland, Polen och Australien. Det som avhandlades var ekonomin, medlemsavgifter samt om ERDB:s aktiviteter framtiden.

Den 13 november anordnades Breed Association Meeting, i Stockholm. Med på mötet fanns representanter från Sverige, Danmark, Finland, Tyskland, Estland och Litauen. På agendan stod fodereffektivitet och sparat foder, gruppdiskussioner om vilken inriktning den röda kon ska ha och strategi för VikingRed. Dagen efter, den 14 november, anordnades ReDiverse Workshop, ledd av Morten Kargo. Under dagen diskuterades avelsmål och strategier och samarbete för de röda raserna mellan länderna. Med på de båda mötena fanns ordförande, ledamöter och konsulent från föreningen.

Livdjursförmedling

Bernt Ljungqvist arbetar som livdjursförmedlare åt SRB-Föreningen. Under året har 289 djur förmedlats. Det är 90 stycken fler än föregående år

SRB-föreningens Service AB

SRB-föreningens Service AB är ett av SRB-Föreningen helägt bolag i vilket affärsverksamheten bedrivs. Vid bolagsstämman 2019-04-04 representerades SRB-Föreningen av Christer Samuelsson, Lingham och Birgitta Linderkers, Nora.

Sammanträden med föreningen och styrelsen

Styrelsen har under året hållit 12 stycken protokollförda sammanträden.

Jubileumsfonden

Inga medel har tagits ur jubileumsfonden det gångna året.

Årsstämma 2019

Årets stämma hölls den 4 – 6 augusti i Skövde, och anordnades av Skaraborgs SRB-klubb. Den 4 augusti hölls traditionsenlig grill-lafon, tipspromenad och riksmästerskap i exteriörbedömning, på historisk SRB-mark på Klagstorp utanför Skövde. Riksmästerskapet vanns på seniorsidan av Leif Larsson, Västra Sveriges koklubb och på juniorsidan Olivia Engström, Kronobergs koklubb.

Stämmodagen inleddes av föreningens ordförande Robert Albertsson och Skaraborgs SRB-klubbordförande Markus Lindström som hälsade alla välkomna till stämman och deras hemtrakter. Därefter fick Karl-Johan Gustavsson från Töreboda ordet och hälsade välkomna till Skaraborg.

Guldspansorer som gavs möjlighet att presentera sina företag var: VäxaSverige, Vulkproffsen, Semex Sweden, Moelven Töreboda, KLS/ Ugglarps/ Dalsjöfors, Agricom och Agria Djurförsäkringar/ LF Skaraborg. Charlotte Andersson från VikingGenetics gav en intressant genomgång om ämnet genomisk selektion. I anslutning till detta berättade Kristina Pershagen-Samuelsson om hur de arbetar praktiskt med det ute på gård. Därefter presenterades den nya konsulten i föreningen, Maria Eriksson. Till stämmans ordförande valdes Tore Larsson, Tibro, och till vice ordförande valdes Torbjörn Larm, Lundsbrunn.

Motioner

Stämman hade fyra stycken motioner att behandla. Motionsbehandling enligt principen "Speakers Corner" vilket innebär att motionären eller dennes företrädare presenterar motionen i egen monter, där även företrädare fanns för styrelsens svar. Stämman beslutade i enligt styrelsens förslag plus några tillägg.

Motion 1:

Tjurmödrarnas exteriör

Tar upp det här för att jag är bekymrad om SRB-kons framtid. Just nu finns det tjurmödrar som har 65–67 i kropp i sin exteriörbedömning. Hur har det blivit så här? Vid en för stor variation i exteriören blir utslagningen av kor för stor och det är inte ekonomiskt hållbart. Vart tog det gamla systemet med minimikrav på exteriör vägen? Jag yrkar att man återinför gamla systemet med krav på tjurmödrarnas minimiexteriörpoäng men man kan undantagsvis vid enstaka annorlunda härstamning göra undantag.

Mari Jönsson, Seby 2019-03-25

Tilläggsförslag:

Vi yrkar att kravet är att tjurmödrarna ska ha exteriör som är över 82 poäng på alla delegenskaper för att kunna avla för en jämn och enhetlig ras.

Klas Johansson, Östergötland
Markus Lindström, Skaraborg
Andreas Rofors, Jönköping
Leif Larsson, Västra Sverige
Anders Bengtsson, Värmland
Patrik Zetterqvist, Uppland

Resultatet av omröstningen var 15 för styrelsens förslag för minimikrav på 80 mot 12 för tilläggsförslaget på minimikrav på 82.

Tilläggsyrkande avseende höjning av minimigräns avslogs

Stämman beslutade enligt styrelsens svar

Styrelsen är enig med motionären att det är viktigt att SRB rasen har en jämn exteriör, inte minst för att vara en konkurrenskraftig ras i framtiden. Styrelsen har gått igenom tjurarna på de olika listorna och den lägsta bedömningen på en delegenskap är 73 och lägsta helhetsbedömningen är 77. Statistik på tjurmödrarna till dagens rekommenderade tjurar och tjurfäder. Totalt 22 tjurar Snitt: Korshöjd 142 cm, Kropp 81,1, Ben 84,9, Juver 83,6, Helhet 83,5. Avkastning 10138 kg (305 dagar). Dagens genomiska värden är idag baserat på vad tjuren nedärver. Det behöver dock inte avspeglar fenotypen på tjurens moder.

Styrelsen anser att det bör finnas minimikrav på helhet bedömning på 80 för att fortsätta hålla en jämn ras i framtiden. Att tjurmödrarna har en bra exteriör är väldigt betydelsefull då dem är en stor reklam utåt för rasen. Styrelsen föreslår stämman besluta att styrelsens svar sänds vidare till Växa Sverige och VikingGenetics.

Motion 2:

Diplom till högst rankade djur

SRB föreningen uppmärksammar med all rätt produktionsstarka djur, och delar ut diplom och plakett till dessa. Med dagens snabba avelsframsteg är det ur den yngre generationen vi hämtar vårt avelsmaterial. Därför vore det på sin plats att även framtidens djur blir ihågkomna. Jag önskar att:

- SRB föreningen tar upp idén att utveckla ett diplom till högst rankade svenskt hondjur, efter varje insatt tjurfader under aktuellt år. Ur rasbeteckningarna SRB och RB.
- Efter samma regler utveckla ett diplom till insatt tjurfader

Eskilstuna 20190430, Thorsten Ericson

Stämman beslutade enligt styrelsens svar.

De genomiska proverna som ger oss dagens NTM-värde hos våra hon-handjur har det senaste årtiondet revolutionerat mjölkrasavlen och har kommit för att stanna. Det är helt rätt i tiden att uppmuntra detta arbete och de framgångar avelsmässigt som det ger den enskilda lantbrukaren samt gagnar alla som jobbar med mjölkkor. Det kommer i enlighet med motionärens förslag att tas fram ett pris för de hondjur med högst NTM under aktuellt år. Gällande tjurfäder så är Växa Sveriges pris som delas ut varje år på föreningens stämma tillägnat den tjurfader som har högst NTM under föregående år. Styrelsen föreslår stämman att besluta: Att ett pris införs till de högst rangerade genomiskt testade hondjuren det gångna året. Att ge styrelsen i uppgift att skicka en skrivelse till Växa Sverige med önskemål om att utöka priset från idag den högst rangerade tjuren, till att premiära fler tjurar.

Motion 3:

Fullständigare härstamning för bättre koll på inavel från Upplands SRB-klubb

Allt avelsarbete leder till ökad inavel. Det är en ofrånkomlig effekt när man genom urval väljer ut de bästa individerna att bli föräldrar till nästa generation avelsdjur. Hur snabbt inaveln ökar för varje generation avgör hur snabbt inaveln når en sådan nivå att man får vad som kallas för inavelsdepression. Inavelsdepression innebär negativa effekter på olika egenskaper. De negativa effekterna varierar mellan olika egenskaper och graden av inavel, men generellt blir de negativa effekterna större ju större inaveln är. För att kunna bedriva ett långsiktigt hållbart avelsarbete är det därför mycket viktigt att ha kontroll på inavelsökningen.

Inavelsgraden är det mått man använder för att mäta hur stor inaveln är. Man brukar säga att inavelsdepression börjar visa sig när inaveln nått 6 %. Detta är dock en sanning med modifikation eftersom inavelsgraden för ett och samma djur kan variera stort beroende på hur mycket härstamningsinformation man har. För att exemplifiera detta kan vi titta på en gammal berömd svensk Ayrshiretjur som hette Bruun Krüger.

Anta att vi bara kände till hans härstamning i två generationer. Då förekommer ingen av hans kända anföräldrar (dvs far-/morföräldrar) mer än en gång var i hans härstamning. Med enbart kändedom om hans härstamning i två generationer blir således hans inavelskoefficient 0 %.

Om vi adderar en tredje generation till hans härstamning upptäcker vi att tjuren Ayr II nu inte enbart är morfar till Bruun Krüger utan även FFF och FMF. Utan att gå in på detaljerna hur beräkningen sker, kan vi nu konstatera att Bruun Krüger nu har en inavelskoefficient som gått från 0 % till 12,5 % bara genom att lägga till en generation i hans härstamning.

Skulle vi lägga till en fjärde generation i Bruun Krügers härstamning skulle vi finna att hans inavelskoefficient skulle öka ytterligare, för då skulle vi se att Ayr II själv var inavlad då tjuren Ayr var både FF och MF till honom. Som om detta inte vore nog så förekommer tjuren Ayr även på flera ställen i Bruun Krügers härstamning utan att gå igenom Ayr II, tjuren Ayr är nämligen även far till såväl Olga, Venus som Blenda vilket ökar inavelskoefficienten ytterligare. Sedan fortsätter det så här – för varje generation vi kan lägga till härstamningen, desto högre blir inavelsgraden men framför allt desto säkrare blir skattning av inavelsgraden.

En låg inavelsgrad i en ras är i grunden något bra, då det innebär att det finns en stor genetisk variation inom rasen och det är i den genetiska variationen som en stor del av möjligheterna till framtida avelsframsteg ligger. Historiskt, från 1960-talet fram till nu, har SRB haft en jämförelsevis låg inavelsgrad, vilket motsvarar en stor "effektiv populationsstorlek" (en annan genetisk term vi inte ska fördjupa oss i här). Lika lyckligt lottad har man inte varit inom den internationella Holstein-aveln. Med "hjälp" av semin- och ET-teknik har man lyckats cementera fast en hög inavelsgrad som går tillbaka till ett fåtal matadorer verksamma på 60-talet, främst Elevation men även Arlinda Chief och i viss mån Bell. I och med att genomisk selektion gjort sitt intåg i avelsarbetet under det senaste decenniet har inavelsökningen generellt tagit fart ytterligare, kanske inte så mycket per generation som per tidsenhet i och med att det numera går så många fler generationer per tidsenhet än förut. Då all avel leder till ökad inavel leder per automatik genomisk selektion till en snabbare ökning av inaveln – i vart fall om man inte aktivt vidtar kraftfulla avelsmässiga åtgärder som motverkar detta. Under fjolåret verkade det dock dessbättre som om genetiker runt om i världen fått upp ögonen för problemet (även om det finns en del som fortfarande ignorerar problemet med förlusten av genetisk variation och istället tror att detta kan hanteras med klipp- och klistra teknik på gennivå).

För just det röda avelsarbetet i Norden finns även en krympande avelsbas på hondjurssidan med i problembilden i och med att VikingGenetics på senare tid köpt en oproportionerligt stor andel av nya tjurar i Danmark (om vi bara jämför Sverige och Danmark så är populationsstorlekarna i storleksordningen 75 % SRB och 25 % RDM medan tjurinköpen skett ungefär 40 % SRB och 60 % RDM).

Efter denna långa men viktiga bakgrundsbeskrivning kommer vi så till kärnfrågan för denna motion och den lyder: Har NAV tillräckligt bra härstamningsuppgifter för att kunna ha tillräckligt bra kontroll på inaveln och inavelsökningen? Svaret på den frågan måste tyvärr bli nej, i vart fall om vi med ordet "tillräckligt" menar att vi ska kunna följa härstamningarna åtminstone till 1960-talet, dvs tillbaka till den tid där de stora inavelsproblemen på Holsteinsidan uppstod.

Och hur kan då jag leda i bevis att inte NAV har detta djup i sin härstamningsdatabas? Ja det var faktiskt en ren tillfällighet att jag upptäckte detta. För en tid sedan fick jag en fråga från en röd rasförening i ett annat land angående vilket blod den norska tjuren Meland NRF 11826 innehöll. Efter att ha kompletterat min egen databas kunde jag efter en tid meddela att han bl.a. innehöll 13,6 % Holstein-Friesian blod från en stor mängd olika HF-tjurar (varav enbart vår gamla svenska låglandsmatador Frasse återfinns 50 gånger i Melands härstamning). Samtidigt råkade Meland ha importerats till Sverige och på NAV:s egen sidan NAVET angavs Meland vara helt fri från HF-blod – alltså 0 % HF. Jag kollade då några fler tjurar och samma sak där, antingen var allt HF-blod missat eller kraftigt underskattat.

Den enda rimliga förklaringen till att NAV missat mer än 1/7 av Melands genetiska bakgrund måste helt enkelt vara att NAV:s härstamningsdatabas inte sträcker sig ens till början av 1970-talet (då man började använda HF i Norge). Nu handlar inte denna motion på något sätt om hur mycket procent främmande blod det är i SRB (de diskussionerna har vi ju redan enats om i och med de nya stamboksreglerna som är godkända av stämman liksom av Växa och Jordbruksverket så sent som 2016), utan här handlar det enbart om att ha koll på inaveln.

För det är naturligtvis på det viset att har man helt missat allt HF-blod så har man naturligtvis lika obefintlig koll på alla andra tjurar som användes vid samma tid – och då har man, såsom visades i det inledande exemplet, allt för dålig koll på inaveln för att det ska vara hälsosamt, dels med tanke på det skeva hondjursurvalet på senare tid men framför allt med tanke på de korta generationsintervallen som följer av genomisk selektion.

Att ha så bra och fullständiga data som möjligt måste alltid vara positivt när man bedriver avelsarbete. Det ger förbättrade möjligheter att beakta eventuell heteros vid avelsvärderingen, det ger bättre beslutsunderlag för uppfödarnas tjurval, det ger säkrare beräkningar av rasandelar för de såväl svenska som internationella kunder som efterfrågar sådan information och det ökar trovärdigheten för nordiskt avelsarbete i största allmänhet. Viktigast av allt är dock att det ger bättre möjligheter att bevaka den verkliga inavelsutvecklingen inom SRB och övriga röda raser i Norden så att vi kan bibehålla en låg inavelsgrad (vilket bidrar till att vi fortsätter att vara konkurrenskraftiga gentemot Holstein) och undviker att hamna i samma inavelssituation som Holsteinrasen befinner sig i.

Jag yrkar därför att SRB-stämman uppdrar åt NAV att så snart och grundligt som möjligt utreda vilka möjligheter man har att förbättra den härstamningsinformation man har i sina databaser.

Denna fråga diskuterades Upplands SRB klubbss årsmöte den 11 april 2019. Efter diskussionen uppdrogs åt undertecknad att formulera en motion där frågan belystes så grundligt som möjligt, vilket jag härmed anser mig ha utfört.

Per E. Falk Förslagsställare

Stämman beslutade enligt styrelsens svar.

Som motionären skriver tycker vi i styrelsen, att eftersom den genetiska spridningen minskar i vår ras. Att det är av yttersta vikt att snabbt kunna härleda eventuella genetiska defekter, stämmer då inte härstamningen på tjurarna i avelsarbetet så blir det alldeles för svårt att finna dess härkomst och varför det uppkommit. Tjuren som är med i exemplet Meland, ska kompletteras med uppgifter från sin härstamning. Men det finns säkert mer att titta över. Därför föreslår vi att stämman ska ge bifall till motionen och att vi i styrelsen får i uppdrag att sända den vidare tillsammans med svart till VäxaSverige, NAV och Viking Genetics.

Motion 4:

Tydligare info gällande rasandelar

Vi i Skaraborg vill att det ska stå tydligare hur många och vilka rasandelar som ingår i ett djur. Vi vill inte att det ska stå RB till exempel på härstamning. Ibland står det RB och ibland är det utskrivet hur många och vilka raser som ingår. Vi vill ha konsekvens och tydlighet. Bifogat ett exempel.

SRB	RB	BSW	MON
1	6	31	27
83	10	4	3

RB – vilka raser ingår

Vi yrkar på att djuren redovisas rätt när det gäller rasandelar.

Stämman beslutade enligt styrelsens svar.

Styrelsen instämmer med motionären att de tydligare ska stå rasandelar på djuren. Styrelsens föreslår stämman att motionen skickas vidare till VäxaSverige.

Övriga frågor

Hälsning av Jan Ole Melby från Geno, Norge. Bernt Ljungqvist informerade om aktuellt gällande förmedling av SRB-djur. Andreas Rofors påminde om HS sammarmöte i Jönköpings län 31 augusti, nämnde även att det finns ytterligare raser som inte nämns i Elisabeth Avendanos artikel i tidningen Husdjur. Föreningen har fått in en skrivelse från Birger angående beräkning av juverhälsoklasser. Frågan lyft tidigare. Styrelsen gör en utredning.

Styrelseval

Stämman beslöt omval på två år av Alf Eriksson, Långås, Elin Janpers, Stora Skedvi, Patrik Isaksson, Aneby, Thomas Åkerlund, Holmsveden, och Stefan Lennartsson, Falköping. På stämman valdes Robert Albertsson, Skara, som ordförande för en tid av ett år. Vid efterföljande konstitueringsammanträde valdes Kristina Pershagen-Samuelsson och Stefan Lennartsson till vice ordförande.

Priser på stämman

Plakett och diplom till 15 hållbara kor med hög livstidsproduktion, över 8 400 kg fett och protein kontrollåret 2018.

DeLavals vandringspris instiftat 1968.

VR Almensryd GUIDETT SRB 99861

Uppfödare: Anders Martinsson och Katarina Löw, Öreryd, Almensryd Hestra

Växa Sveriges vandringspris instiftat 1988.

VR Råstorp Hjusticia HERBERT SRB 99846

Uppfödare: Herbertssons Lantbruk, Kisa Råstorp Mellängården, Kisa

Ulf Jonssons hederspris-instiftat 2008.

Ulf Jonssons hederspris instiftat 2008

491 Henrika SRB 22217 född 2003 F. 1011 B Jurist SRB 91011 MF. 1046 Etro SRB 93907. Produktion tom 2018: 134 024 kg, 4,9 % fett 3,8 % protein, fett + protein 11 647 kg, 152 420 kg ECM. Ägare: Sten & Camilla Olsson, Grytingevägen, Riala

Beda priset bästa exteriör 2018

1192 Gullros SRB 228910 född 2012 F. 1397 Burdette MF. 1386 Nemo, H 94 K 94 B 92 J 95. Ägare: Leif Larsson, Lunden Brålanda

Årets SRB profil delades ut första gången 2008.

Viktoria Luttu-Wahlberg, Övertorneå

Insulandermedaljen, Maria Brihall, Vetlanda

Studiebesök

Stämmodagarna avslutades med tre studiebesök. Första var hos Kärtin och Gunnar Heden på Tostaryds Gård i Värås. Andra besöket för dagen var på Böja Stommens Lantbruk utanför Timmersdala och sist ut var besök på Vadsbo Mjolk utanför Mariestad.

Stort tack till Skaraborgs SRB-klubb för mycket trevliga stämmodagar!

Allmänt om verksamheten

Karin Landqvist, SA Revision AB, som är auktoriserad redovisningskonsult FAR har anlitats för biträde med följande tjänster: bokslut, årsredovisning och deklaration.

Koncernförhållanden

Företaget är moderbolag till SRB-Föreningen & Sevice AB 556390-2414 med säte i Malmö, Skåne län. Med undantagsreglerna i årsredovisningslagen 7 kap upprättas ingen koncernredovisning.

Flerårsöversikt (tkr)	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	227	236	194	201
Resultat efter finansiella poster	253	261	219	226
Soliditet (%)	83	83	83	83

Förändring av eget kapital

	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång:	42 700	1 453 225	94	1 496 019
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:		94	-94	0
Belopp vid årets utgång	42 700	1 453 319	0	1 496 019

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 453 319
årets vinst	0
1 453 319	
disponeras så att i ny räkning överföres	1 453 319
	1 453 319

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Årsredovisning

RESULTATRÄKNING	Not	2019-01-01 -2019-12-31	2018-01-01 -2018-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Nettoomsättning		226 814	236 200
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		226 814	236 200
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader		-4 194	-4 094
Summa rörelsekostnader		-4 194	-4 094
Rörelseresultat		222 620	232 106
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		30 000	30 000
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-902
Summa finansiella poster		30 000	29 098
Resultat efter finansiella poster		252 620	261 204
Bokslutsdispositioner			
Lämnade koncernbidrag		-252 620	-261 110
Summa bokslutsdispositioner		-252 620	-261 110
Resultat före skatt		0	94
ÅRETS RESULTAT		0	94

BALANSRÄKNING	Not	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	1	50 000	50 000
Fordringar hos koncernföretag	2	500 000	500 000
Ägarintressen i övriga företag	3	1000	1000
Summa finansiella anläggningstillgångar		551 000	551 000
Summa anläggningstillgångar		551 000	551 000
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar hos koncernföretag		1 237 120	1 224 179
Övriga fordringar		11 640	12 850
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 878	1 815
Summa kortfristiga fordringar		1 250 638	1 238 844
Kassa och bank			
Kassa och bank		11 134	10 259
Summa kassa och bank		11 134	10 259
Summa omsättningstillgångar		1 261 772	1 249 103
SUMMA TILLGÅNGAR		1 812 772	1 800 103

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2019-12-31	2018-12-31
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Reservfond		42 700	42 700
Summa bundet eget kapital		42 700	42 700
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balansert resultat		1 453 318	1 453 224
Årets resultat		0	94
Summa fritt eget kapital		1 453 318	1 453 318
Summa eget kapital		1 496 018	1 496 018
<i>Långfristiga skulder</i>	4		
Förvaltade fonder		312 935	300 682
Summa långfristiga skulder		312 935	300 682
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Övriga skulder		3 819	3 403
Summa kortfristiga skulder		3 819	3 403
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 812 772	1 800 103

NOTER

Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not Medelantalet anställda

Företaget har inte haft några anställda och några löner har ej utbetalats.

Not 1 - Andelar i koncernföretag

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående redovisat värde	50 000	50 000

Not 2 - Fordringar hos koncernföretag

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	500 000	500 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	500 000	500 000
Utgående redovisat värde	500 000	500 000

Not 3 - Ägarintressen i övriga företag

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 000	1000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 000	1000
Utgående redovisat värde	1 000	1000

Not 4 - Långfristiga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
<i>Förvaltade fonder</i>		
Forskningsfond	14 988	14 988
Wachmeister, huvudfond	109 678	109 792
Wachmeister, medel ur	16 190	16 190
Wachmeister, fonderade anslag	19 646	19 646
CG Wemans hederspris	44 305	44 442
Insulandermedaljen	1 779	2 672
Gustav von Hofsten fond	10 142	10 143
Sture Bengtssons pris	7 123	7 240
Ulf Jonssons pris	41 793	21 793
Jubileumsfonden	47 291	53 776
	312 935	300 682

Not Bokslutsrapport

För denna årsredovisning har en bokslutsrapport upprättats av:

Karin Landqvist, SA Revision AB

som är auktoriserad redovisningskonsult genom medlemskap i FAR.

Årsredovisning

Skara den 17 april 2020

Robert Albertsson, Ordförande

Alf Eriksson

Anja Dalhög

Maria Eriksson, Verkställande direktör

Elin Janpers

Thomas Åkerlund

Patrik Isaksson

Kristina Pershagen-Samuelsson

Jonas Carlsson

Stefan Lennartsson

Revisorpåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats 2020-04-17

Cecilia Bengtsson

Revisor

Per Göransson

Revisor

Undertecknade, revisorer i Avelsföreningen för Svensk Röd och Vit boskap, får härmed efter slutförd granskning av föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning för år 2019 avlämna följande

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har tagit del av räkenskaperna, granskat årsredovisningen, genomgått protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysning om föreningens ekonomi och förvaltning samt i övrigt vidtagit de granskningsåtgärder vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna för förvaltrade fonder innefattas i föreningens redovisning och har också granskats av oss.

Under revisionen har inte framkommit anledning till anmärkning beträffande de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, föreningens bokföring, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen.

Vi tillstyrker därför

att den i årsredovisningen intagna och av oss påtecknade balansräkningen per den 31 december 2019 slutade på kronor 1 812 772 fastställs.

att årets resultat 0 kronor disponeras enligt styrelsens förslag samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för den tid årsredovisningen omfattar.

Skara den 17 april 2020

Per Göransson

Cecilia Bengtsson

TRYCKFELSNISSE

I SRB-bladet nummer ett var tryckfelsniss framme på några ställen:

Sidan 23 – Kor med högst avkastning 18/ 19: Nr. 2, 5-23132-848, ska ha fett % på 4,76 (i stället för 7,76 som felaktigt stod i tidningen). Listan är dock i sin ordning och korna är korrekt rangordnade

Sidan 25 – Tidigare SRB-profiler: 2016 var Birger Johansson profilen samt 2017 Göran Larsson

Sidan 25 – Tidigare årsstämmor: Stämman 2011 hade fallit bort men det året anordnades den i Bollnäs

SRB Föreningen Service AB

556390-2914

Styrelsen och verkställande direktören för SRB Föreningen Service AB avger följande
årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.
Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

För definitioner av nyckeltal, se Not 1 Redovisningsprinciper.

Verksamheten

I bolaget har SRB-Föreningen renodlat sin affärsverksamhet, bestående av bland annat stamboksföring, tjänster till tjurcentraller, livdjursförmedling, medlemstidning, information och värdepappersförvaltning. Bolaget har sin expedition på Skånesemin i Hörby. Bolaget har köpt administrativa tjänster vad gäller bokföring, bokslut, fakturering, medlemsregister m.m. av VäxaSverige.

Karin Landqvist, SA Revision AB som är auktoriserad revisionskonsult FAR har anlitats för biträde med följande tjänster: bokslut, årsredovisning och deklaration.

Företaget har sitt säte i Skara.

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

Balanserad vinst	711 637
Årets förlust	-119 061
	592 576

Disponeras så att i ny räkning överföres **592 576**

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Flerårsöversikt (tkr)	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	5 514	4 081	1 958	4 156
Resultat efter finansiella poster	-372	-92	-189	-206
Soliditet	22	30	28	27

Omsättningsökningen beror på en större livdjursförmedling än föregående år

Förändring av eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	100 000	60 000	595 656	115 981	871 637
Disposition enligt beslut av årets årsstämma			115 981	-115 981	0
Årets resultat				-119 061	-119 061
Belopp vid årets utgång	100 000	60 000	711 637	-119 061	752 576

RESULTATRÄKNING

Not

Rörelseintäkter, lagerförändring

Nettoomsättning

Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.

Rörelsekostnader

Handelsvaror

Övriga externa kostnader

Personalkostnader

Summa rörelsekostnader

Rörelseresultat

Finansiella poster

Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar

Räntekostnader och liknande resultatposter

Summa finansiella poster

Resultat efter finansiella poster

Bokslutsdispositioner

Erhållna koncernbidrag

Summa bokslutsdispositioner

Resultat före skatt

Skatter

Skatt på årets resultat

ÅRETS RESULTAT

	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Nettoomsättning	5 514 186	4 081 238
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	5 514 186	4 081 238
Handelsvaror	-4 049 271	-2 546 491
Övriga externa kostnader	-1 157 372	-1 040 147
Personalkostnader	-795 746	-698 672
Summa rörelsekostnader	-6 002 389	-4 285 310
Rörelseresultat	-488 203	-204 072
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	148 397	144 047
Räntekostnader och liknande resultatposter	-31 875	-31 935
Summa finansiella poster	116 522	112 112
Resultat efter finansiella poster	-371 681	-91 960
Erhållna koncernbidrag	252 620	261 110
Summa bokslutsdispositioner	252 620	261 110
Resultat före skatt	-119 061	169 150
Skatt på årets resultat	0	-53 169
ÅRETS RESULTAT	-119 061	115 981

Årsredovisning

BALANSRÄKNING	Not	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	2	1 942 276	1 994 211
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 942 276	1 994 211
Summa anläggningstillgångar		1 942 276	1 994 211
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		292 063	93 502
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 524	0
Övriga fordringar		23 468	0
		319 055	93 502
Kassa och bank			
Kassa och bank		1 224 775	847 525
Summa kassa och bank		1 224 775	847 525
Summa omsättningstillgångar		1 543 830	941 027
SUMMA TILLGÅNGAR		3 486 106	2 935 238

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2019-12-31	2018-12-31
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (1000 aktier)		100 000	100 000
Reservfond		60 000	60 000
Summa bundet eget kapital		160 000	160 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		711 637	595 656
Årets resultat		-119 061	115 981
Summa fritt eget kapital		592 576	711 637
Summa eget kapital		752 576	871 637
<i>Långfristiga skulder</i>	3		
Skulder till koncernföretaget		500 000	500 000
Summa långfristiga skulder		500 000	500 000
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		176 655	33 870
Skulder till koncernföretag		1 237 120	1 224 179
Skatteskulder		0	23 746
Övriga skulder		172 298	73 688
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		647 457	208 118
Summa kortfristiga skulder		2 233 530	1 563 601
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 486 106	2 935 238

NOTER

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not Uppgifter om moderförening

Namn

Org. nr.

Avelsförening för Svensk Röd och Vit boskap

802000-2377

NOTER

2019

2018

Not 1

Medelantalet anställda

1

1

Not 2 - Aktier och andelar

Noterade aktier och andelar, anläggningstillgångar

Bokfört värde

Marknadsvärde

1 942 276

4 274 736

1 942 276

4 274 736

Not 3 - Långfristiga skulder

Förfaller senare än fem år efter balansdagen

2019-12-31

2018-12-31

500 000

500 000

Reverslån moderförening

500 000

500 000

Not Ställda säkerheter

Panter och därmed jämförliga säkerheter som har ställts för egna skulder och avsättningar.

Pant i aktiedepå

2 477 167

2 628 770

2 477 167

2 628 770

Not Bokslutsrapport

För denna årsredovisning har en bokslutsrapport upprättats av:

Karin Landqvist, SA Revision AB som är auktoriserad redovisningskonsult genom medlemskap i FAR.

Förfaller senare än fem år efter balansdagen

Skara den 17 april 2020
Robert Albertsson, Ordförande
Stefan Lennartsson
Thomas Åkerlund
Maria Eriksson, Verkställande direktör

Elin Janpers
Alf Eriksson
Jonas Carlsson

Kristina Pershagen-Samuelsson
Anja Dalhög
Patrik Isaksson

Revisorpåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den 17 april 2020

SA Revision AB

Andreas Jahnstedt
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i SRB Föreningen Service AB
Org.nr 556390-2914

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SRB Föreningen Service AB för räkenskapsåret 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av SRB Föreningen Service ABs finansiella ställning per den 2019-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SRB Föreningen Service AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för SRB Föreningen Service AB för räkenskapsåret 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SRB Föreningen Service AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Vara den 17 april 2020

SA Revision AB

Andreas Jahnstedt
Auktoriserad revisor

GRANSKNINGSRAPPORT FÖR SRB FÖRENINGEN SERVICE AB ÅR 2019

Vi av årsstämman i SRB Föreningen Service AB utsedda lekmannarevisorer, har granskat bolagets verksamhet under år 2019.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionssed.

Vi har samarbetat med den auktoriserade revisorn.

Vi bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Skara, den 17 april 2020

Per Göransson

Cecilia Bengtsson

Förtroendevalda i SRB-klubbarna

01 Upplands SRB-klubb

Ordförande	Patrik Zetterqvist, Sparrsätra Irsta 19, 745 95 Enköping, 0739-571396, p.z@zetterqvist.nu
Vice ordförande	Björn Runarsson, Barkö 151, 742 92 Östhammar, 070-6204125, firma.runarsson@gmail.com
Sekreterare	Julia Lundgren, Hamrarne 115, 815 95 Månkarbo 076-7630078, julialundgren117@gmail.com
Kassör	Siw Bäck, Fasternavägen 17, 762 96 Rånäs, 0175-711 03, 0706087463, ts.back@telia.com
Ledamöter	Helen Rick, Kragsta Skålhamravägen 116, 186 92 Vallentuna, 073-9238017, helengeijerrick@gmail.com
	Susanne Anderson, St Lundby, 186 93 Vallentuna, 070-3143020, famanderson@telia.com
	Ulf Carlsson, Knutby Prästgård 41, 740 12 Knutby 0174-40173, 070- 2887376
Fullmäktige	Patrik Zetterqvist, se ovan
Suppleanter	Björn Runarsson, se ovan

04 Sörmländska mjölkproducentklubben

Ordförande	Annika Johansson, Mostugan, 611 99 Tystberga, 070-5742829, annjoh2019@outlook.com
Kassör	Ann-Marie Svedberg, Bogslöt 1 Bergstugan, 611 95 Nyköping, 0155-51274, persson.svedberg@swipnet.se
Ledamöter	Anders Bergqvist, Åsättervägen 2, 640 20 Björkvik, koanders@spray.se
	Ove Eriksson, Hällvik, 641 96 Katrineholm, 0150-23184, hallvik2008@live.se
	Jan Larsson, Åtorp Nästorp, 643 91 Vingåker, 0708-122327, atorp@hotmail.com
	Carl Persson, Bogslöt 1 Bergstugan, 611 95 Nyköping, 0155-51274, 070-5354119 persson.svedberg@swipnet.se
Fullmäktige	Annika Johansson, se ovan
Suppleant	Styrelsen, se ovan

05 Östergötlands SRB-klubb

Ordförande	Klas Johansson, Lommaryds prästgård 2, 578 91 Aneby 0730-203 063, lommaryd@gmail.com
Sekr o kassör	Kirsten Askenberg, Ö. Ny, Hemmingstorp, 610 27 Vikbolandet, 0125-300 80, 070-544 0828, kirsten.askenberg@vxa.se
Ledamöter	Thomas Carlsson, Ljusfall, 610 10 Ljusfallshammar, 0122-40007, 070-291 37 26
	Jan Andersson, Solhem, 592 94 Vadstena, 0143-101 17, 070-3211384, solhemvadstena@telia.com
	Martin Wolf, Hägerstad Löneboställe 1, 590 46 Rimforsa, 0703422093, martinwolf@gmail.se
	Erik Karlsson Ekenbergs gård 58563 Linghem 070-7342631, erik.karlsson932@gmail.com
Fullmäktige	Klas Johansson, se ovan
	Kirsten Askenberg, se ovan
Suppleanter	Mats Johansson, Vika
	Christer Samuelsson, Juby
	Linnea Herbertsson, Kisa
	Thomas Carlsson, se ovan
	Jan Anderson, se ovan
	Mats Karlsson, Mjölby

06 Jönköpings läns SRB-klubb

Ordförande	Mattias Andersson, Råsa, 360 70 Åseda, 070-5535478, mattiasanderssonrasa1@gmail.com
Sekreterare	Sofie Lycksell, Nennesmo Ryden 1, 333 76 Reftele, 076-1696535, lycksellsofie.rakel@gmail.com
Kassör	Hans Ahlström, Ryssby 3, 57194 Nässjö 0738-483952, hans@ryssby.se
Ledamöter	Anja Dalhög, Lommaryds prästgård 2, 578 91 Aneby 0706-912186, lommaryd@gmail.com
	Andreas Rofors, Ro Södergård 1, 575 91 Eksjö, 070-3731568, andreasrofor@yahoo.se
	Adam Jacobsson, Rödje 1, 573 92 Tranås, 072-5306714, adam.rodje@icloud.com
Fullmäktige	Mattias Andersson, se ovan
	Adam Jacobsson, se ovan
Suppleanter	Andreas Rofors, se ovan

07 Kronobergs läns koklubb

Ordförande	Anna-Karin Aaby-Ericsson, Dansjö gård, 342 92 Alvesta, 070-3706153, dansjogard@gmail.com
Vice ordf	Göran Johansson, Drev, 363 91 Braås, 070-6244877, drevsvensgard@telia.com
Sekr o kassör	Birger Johnsson, Simonsgård, Eke, 360 42 Braås, 070-2456176, birger.johnsson@outlook.com
Ledamöter	Camilla Hilmersson, Qvisingsö, 360 23 Älmeboda, 070-6314412
	Dennis Hildingsson, Skärgöl, 360 52 Kosta, 072-2079954
	Mia Svensson, Vret, 342 95 Alvesta, 0708-676226
	Magnus Olofsson, Komälen, 280 70 Lönsboda, 0705-136707
	Jonathan Holmqvist, Torbjörnsgård, 340 32 Grimslöv, 070-3637635
	Fanny Johansson, Torahult, 360 47 Värends Nöbböle, 070-5343936
	Frida Holmqvist, Skarmansmåla 9, 360 23 Älmeboda, 070-2753056
	Erica Axelsson, Glömsjö 9, 574 72 Landsbro, 076-8006432
	Stina Kristiansson, Musterydsmåla 1, 34263 Moheda, 070-2801772, Kristiansson.stina@gmail.com
	Olivia Engström, Färanäs Västregård 1, 342 52 Vislanda, 070-6094495 oliviaengstrom99@gmail.com
	Alma Johnsson, Torp Falåkra 1, 342 55 Grimslöv, 070-7689696, alma_johnsson@hotmail.com

Fullmäktige	Tina Johansson, Bolmsö Klockaregård 1, 341 93 Bolmsö, 070-2268680, klockaregarden@bolmsö.se
	Anna-Karin Aaby-Ericsson, se ovan
Suppleant	Erica Axelsson, se ovan
	Göran Johansson, se ovan

08 Kalmar läns norra SRB-klubb

Ordförande	David Kasselstrand, Kasinge, 590 96 Överum, 0493-500 06, 070-2782818, david.kasselstrand@spray.se
Vice ordf	Per-Johan Svensson, S Fågelhem, 590 80 Södra Vi, 0492-152 87, 0705-51 52 87, perjohan.svensson@telia.com
Sekreterare	Anders Magnusson, Marsgölehult, 593 97 Blankholm, 0490-73062, 070-6033062, abmagnusson@telia.com
Kassör	Göran Johansson, Gursten, Björnsholm, 594 92 Gamleby, 0493-602 05, 070-3730934, goran.e.o.johansson@gmail.com
Ledamot	Fia Johansson, Reverumsgård 1, 594 93 Gamleby, 070-6515281, fia.johansson78@gmail.com
Ledamot	Per Ekenger, Skramstad 4, 594 92 Gamleby, 0493-51328, 076-3729030, perekenger@telia.com
Fullmäktig	Göran Johansson, se ovan
Suppleanter	Håkan Wärling, Bolhult, 593 97 Blankholm, 0490-73017, 070-5773017, warling@telia.com

09 Kalmar SRB-klubb

Ordförande	Jonas Carlsson, Alby 132, 386 62 Mörbylånga 070-9261384, jms.lantbruk@outlook.com
Vice ordf	Gerd Nilsson, Karåsgatan 43, 387 92 Borgholm, gerdebnilsson@gmail.com
Sekreterare	Marie Löwquist, Tveta Gård 3, 570 84 Mörlunda 0495-23853, 070-382 38 53, marie.lovquist@telia.com
Kassör	Susanne Engman, Arontorp 3154, 386 96 Färjestaden, 070-209534, susanne_e@hotmail.se
Ledamöter	My Sunesson, Gökensborgsvägen 2B, 388 96 Hagby, 073-1422823, my_sunesson@hotmail.com
	Bengt Erlandsson, Börsryd 110, 382 92 Nybro, 0481-53999, 073-3404606, borsryd@telia.com
	Therese Bergström St Brunneby 103, 386 62 Mörbylånga, 073-9949881, therese.bergstrom@gmail.com
Fullmäktige	My Sunesson, se ovan
	Bengt Erlandsson, se ovan
Suppleanter	Susanne Engman, se ovan
	Therese Bergström, se ovan

10 Gotlands SRB-klubb

Ordförande	Didrik Andersson, Hangvar Gullauser 452, 624 54 Lärbro, 070-3157651, didrik.a@telia.com
Vice ordf	Håkan Andersson, Eksta Stjärnarve 959, 623 54 Klintehamn, 070-5241123
Sekreterare	Ola Hallgren, Prästgården Grötlingbo 201, 623 38 Havdhem, 070-4751643, hallgren31@spray.se
Kassör	Bo Kristiansson, Fardhem Nederburge 202, 623 52 Hemse, 070-3374476, bokris@telia.com
Ledamöter	Anita Hägg, När Sigalvs 848, 623 48 Stånga, 070-2527261, siglaivs@telia.com
	Roger Nordström, Ganthem Norrbys 315, 622 46 Romakloster
Suppleanter	Bo Björkqvist, Hejde Dans 224, 623 75 Klintehamn, 070-324 44 89
Fullmäktige	Didrik Andersson, se ovan

11 Blekinge kokklubb

Ordförande	Annika Jonsson, Tvingvägen 53, 372 95 Johannishus, 070-8624644, annikaivang@hotmail.com
Sekr o kassör	Lars-Christer Månsson, Levalundav. 18, 372 95 Johannishus, 070-836 6538, lars-christer.mansson@vxa.se
Ledamöter	Göran Holgersson, Yxnarumsv. 48, 372 74 Listerby, 070-5269694, goran.holgersson@gmail.com
	Karin Holmberg-Olsson, Naturbruksgymnasiet i Blekinge, Gamla Riksvägen 61, 372 62 Bräkne Hoby, 0708-801272
Fullmäktige	Ingen 2020

12 Skånes SRB-klubb

Ordförande	Kerstin Bengtsson, Rårödsgården, 241 75 Stehag, 070-6985387, kerstinbengtsson@telia.com
Vice ordf	Anders Bergkvist, Nöbbelöv 1353 Eriksgården, 280 60 Broby, 070-8957638, andersbergkvist@telia.com
Sekreterare	Cecilia Belander, Möllebergabyv 12, 245 93 Staffanstorp 0415-195 41, cecilia.belander@skanesemin.se
Kassör	Göran Nilsson, Svinstorp 521, 286 92 Örkellunga, 0435-80214
Ledamöter	Anders Tuveßon, Magnarp 4141 a, 280 22 Vittsjö, 0451-91262, 073-4293200, anders.skottet@gmail.com
	Eskil Carlsson, Fjälöv 1368, 288 90 Vinslöv, 073-3546405, eskilbonnasme@gmail.com
	Anton Nilsson, Kådarps 4005, 282 93 Röke, 070-9107013, c-a_nilsson@spray.se
Suppleant	Frans Thomsson, Tosthult 1214, 280 70 Lönsboda, 0703-177166, fransthomsson@hotmail.com
	Conny Jönsson, Farstors-Toedstorp 1194, 280 23 Hästveda, 070-8535936, conny89se@yahoo.se
Fullmäktige	Ivar Bengtsson, Rårödsgården, 241 75 Stehag
Suppleanter	Eskil Carlsson, Fjälöv

14 Hallands läns SRB-klubb

Ordförande	Bernt Bengtsson, Olofstorp 1, 432 92 Varberg, 0340-625197, 070-652 51 97, bernt.bengtsson@bredband2.com
Vice ordf	Tomas Ekman, Björke 4090, 432 92 Varberg, 0340-620082, björke11@blixtnet.se
Sekr och Kassör	Ann-Christin Ivarsson, Bertilsgårde, 311 65 Vessigebro, 0709-857230, anci1971@gmail.com
Ledamöter	Mats Karlsson, Edenberga 582, 312 95 Laholm, 0430-61016, matskarlsson@inkorgen.se
	Olof Skyggeßon, Skyggeß Gård, 432 77 Tvååker, 0340-45008, olof@skyggeßgard.se
	Magnus Uhlin, Hasslöv Torp 117, 312 97 Laholm, 0340-26002, uhlin@telia.com

Suppleanter	Christian Elofsson, Väggarps Gård 127, 310 44 Getinge Alf Eriksson, Vapnövägen 9, 302 34 Halmstad, 0346-91079 Kjell Johansson, Östra Långgatan 38, 432 41 Varberg
Fullmäktige	Bernt Bengtsson, se ovan Ann-Christin Ivarsson, se ovan
Suppleanter	Olof Skyggeson, se ovan Irene Karlsson, Västgörovägen 15C, 311 37 Falkenberg

15,16 Västra Sveriges koklubb

Ordförande	Rikard Mikael, Öhed 120, 454 93 Brastad, 073-5319012, rikard.mikaels@gmail.com
Vice ordf	Kaj Fredriksson, Källstorp 115, 442 98 Kode, 0303-500007, 070-661 18 36, kajf@dataphone.se
Sekreterare	Linnea Moberg, Alltorp, Fridhem, 668 95 Ödskölt, 076-2496891, linneamoberg83@hotmail.com
Kassör	Martin Graham, Skredsviks prästgård 315, 451 95 Uddevalla, 070-540 85 26, m.grahm@comhem.se
Ledamöter	Thomas Moberg, Rabbalshede gård 7, 457 56 Rabbalshede, 070-572 89 59, rabbalshedegard@gmail.com Kajsa Johansson, Skarstad 250, 454 92 Brastad, 0708-589587, kajsakristian@live.se Leif Larsson, Lunden, 464 65 Brålanda, 070-6226092, lunden-ayrshire-holstein@hotmail.se
Fullmäktige	Rikard Mikael, se ovan Leif Larsson, se ovan
Suppleanter	Thomas Moberg se ovan Lars-Erik Karlsson, Torpane 322, 464 65 Brålanda

17 Koklubb Sjuhärad

SRB ansvarig	Hans Palmqvist, Klacke Möne, 520 24 Blidsberg, 0702-560990, info@klacke.se
Sekreterare	Marina Krantz
Kassör	Erika Tinghall, Ömmestorp, 514 32 Tranemo, 0325-764 66, 070-957 0446, erika.tinghall@telia.com
Ledamöter	Johan Sjökvist Per Albertsson Jenny Lindhagen
Fullmäktige	Hans Palmqvist, se ovan

18 Skaraborgs SRB-klubb

Ordförande	Markus Lindström, Låstad Lillegården 1, 541 95 Timmersdala, 070-3583344, boja.stommen@gmail.com
Vice ordf	Henrik Larsson, Säby Längan 2, 542 92 Mariestad, 070-6909930, henrik.saby@gmail.com
Sekreterare	Annika Strindgård, Jäla Sunnagård 4, 521 55 Floby, 070-377 60 78, annika_strindgard@hotmail.com
Kassör	Åsa Augustsson, Istrum Stjälkholmen, 532 96 Skara, 070-5575055, knegoffs@hotmail.com
Ledamot	Daniel Frändberg, Göranstorp 3,545 91 Töreboda, 070-2291145, frandberg@goranstorp.se Gunnar Bergstrand, Åsle Fårdala 3, 521 91 Falköping 070-4163229, gubeb1960@gmail.com
Fullmäktige	Marcus Lindström, se ovan Daniel Frändberg, se ovan
Suppleanter	Gunnar Bergstrand se ovan Henrik Larsson, se ovan

19 Värmlands ko-klubb

Ordförande	Anders Bengtsson, Stöpafor 240, 686 93 Sunne, 0565-92011, 070-6710876, stopaforlantbruk@telia.com
Sekreterare	Monika Thörner, Gullsjö Solängen, 661 91 Säffle, 0730-543553
Kassör	Lars Persson, Höglunda, 665 92 Kil, 0554-24071, 070-393609, lars.kerstin@telia.com
Ledamöter	Kent Jakobsson, Guterudsbacken 661 96, Långserud, 070-5634454, guterud@live.se Håkan Lundqvist, Aspsätersgård, 661 95 Värmlands Nysäter, 0533-32117, 073-9337030, aspsatersgard@swipnet.se
Fullmäktigt	Hanna Jakobsson, Kastenbol Alphem, 661 96 Långserud, 0736-706297

20 Örebro läns SRB-klubb

Ordförande	Birgitta Linderkers, Röda Gården, 713 94 Nora, 0587-33 04 54, 070-5335055, bl@rodagardens.se
Vice ordf	Mats Axelsson, Lanna, Pl. 6489, 692 93 Kumla, 0582-231 27, 231 57
Sekreterare	Towe Jansson Genc, VäxaSverige, 070-324 77 02, tove.jansson@vxa.se
Kassör	Sven Dybeck, Älletorp, 696 90 Askersund, 0583-121 23
Ledamöter	Hanna Gustavsson, 0702-431460
Fullmäktige	Birgitta Linderkers, se ovan
Suppleanter	Styrelsen

21 Västmanlands koklubb

Sekreterare	Kristina Blomberg-Karlsson, Sippersta, 725 92 Västerås, 021-553 24, 070-4057954
Kassör	Ingrid Sommar, Svånö, Rytterne, 725 92 Västerås, 0220-421 21, 073-92 92 192, ingrid@sommarslantbruk.se
Ledamöter	Erik Jönsson, Buckarby, 740 45 Tärnsjö, 0292-506 37 Per-Arne Johansson, Säby-by, 730 40 Kolbäck, 0220-440 71
Fullmäktige	Ingen 2020

22 Dalarnas SRB-klubb

Ordförande	Marit Ottosson-Svensson, Myckelby 255, 776 97 Dala-Husby 0225-46046, 070-667 84 18, maritottosson@hotmail.com
Sekreterare	Elin Janpers, Västerby 11, 783 92 Stora Skedvi, 070-2930169, elinsvensson146@gmail.com
Kassör	Ann-Sofie Lind, Våbäck 44, 781 62 Gustafs, 0768 - 166 660, anli-lind@hotmail.com
Ledamöter	Kristina Pershagen-Samuelsson, Stumsnäs, Myrgatu 3, 795 95 Vikarbyn 0248-22097, 076-2092097, kristina.pershagen@gmail.com Linda Borgs, Morbyvägen 15, 783 50 Gustavs, 070-7203726, linda908@live.se
Fullmäktig Suppleant	Ann-Sofie Lind, se ovan Marit Ottosson-Svensson, se ovan Linda Borgs, se ovan Michael Arvidsson, Ljusterängarna 44, 783 93 St Skedvi, 0225 - 407 53, 0703-125810, lovanget@telia.com

23 Gävleborgs SRB-klubb

Ordförande	Thomas Åkerlund, Långberget 323, 823 92 Holmsveden, 073-810 84 93, thomas_bonde91@hotmail.com
Sekreterare	Maria Sedvall, Hemstanäs 974, 823 92 Holmsveden, 070-5460661, mary_92@hotmail.com
Kassör	Eva Molin, Vallsänge 6250, 823 91 Kilafor, 073-954 90 68, Molin.johansson@helsinget.com
Ledamot	Per Göransson, Långbo 555, 823 92 Holmsveden, 070-36 33 321, per.h.goransson@gmail.com Mårten Joners, Vik Ångavägen 20, 820 40 Järvsö, 0651-40610, 070-5720399, joners79@hotmail.com
Suppleanter	Lars Zetterlund, Svalövsvägen 4, 812 90 Storvik, 070-6667422, storvik@bjorsvedlantbruk.se Emma Göransson, Långbo 555, 823 92 Holmsveden, 073-835 45 80, emma_goransson_@hotmail.com
Adjungerad Fullmäktig Suppleanter	Ulf Johnsson, Knöttasvägen 1 A, 823 30 Kilafor, 0278-650831, 070-5774851 Lennart Näslund, Tönsen 7474, 823 91 Kilafor Ulf Jonsson, se ovan Carin Bratt, Österböle 9011, 821 98 Rengsjö

24 Västernorrlands SRB-klubb

Ordförande	Jeanette Westlund, Kalknäs 105, 881 05 Undrom, 070-3437694, kalknas@gmail.com
Sekreterare	Roland Falkensson, Kvarnå 221, 880 37 Junsele, 070-5798075, roland.falkensson@telia.com
Kassör	Mikael Eriksson St Olofsvägen 3, 864 33 Matfors, mikael85e85@hotmail.com
Ledamöter	Börje Edin, Myre 164 Sidensjö Johan Östman, Östersjäländs Lantbruk, 870 10 Älandsbro, 070-3689508
Fullmäktige	Ingen 2020

25 Jämtlands läns SRB-klubb

Ordförande	Tor Mattson, Sundsbacken 161, 830 02 Mattmar, 0640-440 83, 070-212 3630, reyvma@hotmail.com
Sekreterare	Åsa Gustavsson, Yttergårde 282, 830 24 Oviken, 0643-410 67
Kassör	Harrieth Göransson, Sundsbacken 161, 830 02 Mattmar, 0640-440 83, 070-212 3630
Ledamöter	Gerhard Nilsson, Bäckan 2141, 830 51 Offerdal, 0640-330 46 Bror-Erik Månsson, Hållbacken 221, 835 96 Trångsviken
Fullmäktige Suppleant	Tor Mattson, se ovan Åsa Gustavsson, se ovan

27 Västerbottens kokklubb

Ordförande	Jon Stenvall, Drängsmark 140, 934 96 Kåge, 070-372 43 81, jon.stenvall@me.com
Sekreterare	Susanne Rönnerberg, Östra Gunsmark 224, 915 94 Änåset, 0705165106, sussisu@outlook.com
Kassör	Helen Marklund, Klutmark 231, 931 97 Skellefteå, 070-5169687
Ledamöter	Susann Lindmark, Nyåker 18, 937 94 Burträsk, 0914-15042 Maria Jonsson, Burgården 10, 930 10 Lövånger, 070-3718993
Suppleant	Henrik Markström, Lillkågeliden 11, 934 94 Kåge, 073-0676264
Fullmäktige	Ann-Marie Resolut, Hultesvägen 3, 915 96 Flarken, 070-3086221, amresoluth@gmail.com

28 Norrbottens kokklubb

Ordförande	Viktoria Luttu Wahlberg, Soukolojärvi 34, 957 92 Övertorneå, 070-238 42 47, luttugarden@swipnet.se
Sekreterare	Lowa Göransdotter, Stenbäcksvägen 37, 952 04 Pålång, 076-8241805, goransdotter.mig@hotmail.com
Kassör	Bert Persson, Saravallsvägen 16, 956 93 Överkalix, 0926-400 35, bert.persson@storumu.nu
Ledamöter	Berit Hardelius, Nybyn 23, 942 92 Älvsbyn, 0929-511 63, berit.hardelius@gmail.com Lars Jäderberg, Körsbärsstigen 24, 974 51 Luleå, 070-314 65 46 Tanya Hultman, Holmträskvägen 50, 94592 Altersbruk, 073-0252896, tanya@alterdalen.se
Suppleanter	Victor Lundback, Stenbäcksvägen 37, 952 04 Pålång, 076-8189084, victor.lundback@lundbackslantbruk.se Erik Johansson, Lillakörsträsk 15, 942 92 Älvsbyn, 073-0349725
Fullmäktige Suppleant	Carin Kerttu, Kukkola 335, 953 91 Haparanda Bert Persson, se ovan

Förtroendevalda

Revisorer

Ordinarie: Per Göransson, Långbo 555, 823 92 Holmsveden, 070-3633321, per.h.goransson@gmail.com

Ordinarie: Cecilia Bengtsson, Olofstorp 1, 432 92 Varberg, 0340-625 197, 073-0617406, cecilia.bengtsson@bredband2.com

Suppleant: Birger Johnsson, Simonsgård, Eke, 363 91 Braås, 0474-33114, 070-245 6176, birger.johnsson@outlook.com

Suppleant: Kirsten Askenberg, Ö Ny, Hemmingstorp, 610 27 Vikbolandet, 070-5440828 Kirsten.askenberg@vxa.se

Valberedning till 2020 års stämma

Sammanställande: Linda Borgs, Morbyvägen 15, 783 50 Gustafs, 070-720 37 26, linda908@live.se

Ledamöter: Erica Axelsson, Glömsjö 9, 574 72 Landsbro 076-8006432, erica.alexsson91@hotmail.com

Anders Bengtsson, Stöpafor 40, 686 93 Sunne, 070-6710876, stopaforslantbruk@telia.com

Per-Johan Ekström Hemstanäs 974, 823 92 Holmsveden, 073-0291281, perjohan.ekstrom@gmail.com

SRB föreningens representanter vid stämma SRB service AB 2020

Ordinarie: Christer Samuelsson, Jubby, 585 62 Linghem, 013-76109, 070-537 61 09, jubbygard@tele2.se

Ordinarie: Birgitta Linderkers, Röda gården 713 94 Nora, 070-5335055, bl@rodagarden.se

Suppleant: Nils Olof Bratt, Österböle 8796, 821 98 Rengsjö, 0730-557687, nisse_bratt@hotmail.com

SRB ungdomsgrupp för medlemmar upp till 35 år

Ungdomsgruppen är för närvarande vilande

KLUBBAR OCH MEDLEMMAR 2019

Antal fullm	SRB-klubb	Antal medlemmar								
		2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
1	Upplandsklubben	48	48	50	53	58	65	67	74	78
1	Sörmländska Koklubben	35	39	41	47	53	63	63	69	70
2	Östergötlands SRB-klubb	72	70	70	69	64	67	75	76	73
2	Jönköpings läns SRB-klubb	65	74	77	82	89	92	88	90	81
2	Kronobergs läns SRB-klubb	59	60	61	66	68	72	73	72	75
1	Kalmar läns norra SRB-klubb	23	25	28	29	32	36	38	38	40
2	Kalmar SRB-klubb	96	100	100	111	113	118	128	141	141
1	Gotlands SRB-klubb	34	35	34	35	41	45	48	48	47
0	Blekinge SRB-klubb	13	13	13	13	13	14	11	17	18
1	Skånes SRB-klubb	38	37	40	43	46	44	45	43	44
2	Hallands SRB-klubb	52	56	57	58	59	64	63	63	67
2	Västra Sveriges koklubb	54	55	55	58	64	68	70	73	73
1	Koklubb sjuhärad	34	30	34	36	37	42	43	45	45
2	Skaraborgs SRB-klubb	92	97	98	98	100	94	105	111	105
1	Värmlands SRB-klubb	31	29	30	33	36	38	41	47	49
1	Örebro SRB-klubb	31	32	33	35	39	43	43	49	46
0	Västmanlands läns SRB-klubb	12	13	13	13	17	18	19	18	21
1	Dalarnas SRB-klubb	38	38	39	40	39	36	39	40	44
1	Gävleborgs SRB-klubb	38	40	39	42	43	40	43	41	38
0	Västernorrlands SRB-klubb	11	11	11	12	15	16	20	26	25
1*	Jämtlands läns SRB-klubb	14	15	17	18	18	17	17	19	21
1	Västerbottens koklubb	24	28	30	30	29	29	28	35	38
1*	Norrbottens koklubb	13	15	15	13	16	19	19	20	18
28	Totalt	916	959	985	1033	1097	1139	1186	1255	1258
	Förändring	-43	-26	-48	-63	-42	-47	-69	-3	+10

* Färre än 15 medlemmar, med redovisat årsmötesprotokoll får en fullmäktige enligt stadgändring stämma 2017.

SMÅLÄNNINGAR I AUSTRALIEN

”Klipp av staket och försök få ut djuren! Dom vi inte får ut, skjuter vi!” Det var den direkta ordern om det skulle börja brinna på Hamilton Run i Australien

Vi besöker äldste sonen mitt under de svåra bränderna runt nyår. Med höga temperaturer och starka vindar inser man att naturen måste hjälpa befolkningen med släckningen. Och lyckligtvis blev det så, även om lidandet blev svårt.

När vi besöker Calle har han varit på Hamilton Run i fyra månader tillsammans med kompisen Albert Nilsson. Tillsammans med två andra gästarbetare sköter de mjölkning och djurskötsel. När vi dyker upp på gården har kvällspaset precis avslutats och glädjen att återse är stor.

Calle och Albert gick på Segerstad naturbruksgymnasium ihop och efter att jobbat på mjölkgårdar ett par år efter studenten ville de se sig om i världen. De kontaktade Anna Norgren på VikingGenetics och blev tipsade om Graeme och Michele på Hamilton Run. Gården är välkänd inom SRB-kretsar och avelsintresset enormt.

Calle och Albert har under vistelsen varit inneboende hos Robby med familj. Han kom från Argentina för 16 år sedan och arbetade först hos Graeme, men är nu rådgivare för ett 50-tal bönder. Han gör framför allt betesplanering, men

sitter även med i ett flertal gårdsstyrelser. Diskussionerna med Robby har varit minst lika givande som arbetet på gården, berättar Albert. Man har fått bra insyn i hur det är att vara mjölkföretagare här.

Andra dagen får vi åka med ägaren Graeme runt betena och starta bevattningar samtidigt som han stolt visar allt från betande kalvar till ny-sinta kor. Vi är på besök strax innan att den andra kalvningsperioden ska börja och då är hälften av korna sinta, så just då är det lite mindre arbetsintensivt. Det som förvånar mig är att hullet är så bra på djuren, även de som går på obevattnade beten. Allt är ju nedbränt!

När jag frågar Graeme om önskemål på den röda rasen säger han laktationskurvans form. ”Jag vill ha mer mjölk mellan dag 200 och 300”, säger han. Han har provat flera Ayrshireraser men upplever samma sak hos alla. ”Hos oss tappar vi för mycket mjölk då jämfört med holstein. Vi hoppas båda att genomiska resultat ska hjälpa oss i avelsarbetet.”

Vi stannar till hos en grupp med 50 kvigor som är 12-13 månader. Graeme berättar att om en månad tas kvigorna hem och alla vägs. De som inte väger 330 kg vid 14 månader säljer han. Dom måste växa på bete! Han har 24 månaders inkalvningsålder, imponerande!

Precis som vi har problem med vildsvin och hjort har Graeme problem med kängurur. En av lösningarna är att odla oljeväxter som de minsta kvigorna får beta för det gillar inte kängurur.

Något jag tar med mig hem från resan är vikten av nedkylning av värmestressade kor. På Hamilton spolas kallt vatten på betongen före korna kommer dit för att kyla klövar, samtidigt som sprinkler duschar korna. Det andra är vikten av bra staket, djuren rymde sällan tack vare stabila staket.

Jag frågar Calle vad han tycker att han lärt sig. Det första han svarar är att vi har det jättebra i Sverige. -Här är det mycket större ekonomisk press på bönderna, säger han. Acceptansen för antibiotika och karenstider förvärrades i början, men man vänjer sig! Dessutom för man lära

sig hur det är att vara gästarbetare, det är ofta hårt, monotont arbete, säger Calle. I Australien är befolkningen väldigt gästvänlig och trevlig, men landet har en mycket nyckfull natur. Att resa och uppleva jordbruk i andra delar av världen är något Calle och Albert verkligen rekommenderar andra. -Den här typen av erfarenhet är omöjlig att få hemma i Sverige. Dessutom har vi lärt oss mycket om oss själva och förhoppningsvis utvecklats som människor, summerar Calle och Albert. Efter sex månaders arbete på gården återstår en månads semester. Den kommer inledas med ett besök på Nya Zeeland.

-Men vi kommer hem till vårbruket, försäkrar killarna.

*Text: Christer Ljungqvist
Bild: Maja Ljungqvist*

NYA MÖJLIGHETER MED **SRB** *premium*

Det var i slutet av år 2016 det damp ned ett mail till förra konsumenten Lina Ragnarsson med en intresseförfrågan om kött från SRB-kor. En ny möjlighet som skapade väldigt många frågeställningar och vad det skulle leda till var det ingen som kunde veta.

Styrelsen skapade en arbetsgrupp från SRB-Föreningen där jag halkade in på ett bananskal för jag höll på med stutar och köttlådor. Övriga i denna utvecklingsgrupp var Lina Ragnarsson, Anja Dalhög och Alf Eriksson. Externa deltagare var Lars Höök, Höök media, Elisabeth Qvarford, fd. Svenskt Kött och Mattias Dernelid, Fällmans Kött AB. Första mötet hölls på telefon 11 januari 2017.

Efter första mötet skapades en plan för att under året utveckla och om möjligt medverka med SRB-kött på Smakmötet i Exceptionell Råvara. Mattias Dernelid berättade om sitt arbete med att hitta exceptionella råvaror och sina visioner för SRB-kött. Det Japanska Waggy köttet eller Kobekött från Japan är extremt marmorat och anses som ett av de finaste och därmed dyraste nötköttet i världen. Ett projekt kring fjällkor har resulterat i att man konstaterat att dess köttkvalitet håller liknande internationell standard. Rödkulla testas också som mycket smakrik och man har kött som bedöms som extra intressanta hos Fällmans Kött AB. Man arbetar med olika tillagningstester för att tillsammans med elitkockar hitta de extraordinära kvaliteterna. När det gäller SRB i sammanhanget så samarbetar Mattias bland annat med en lantbrukare som slutuppföder cirka 80 mjölkkor på enbart grovfoder, i ett halvt års tid efter sining. Detta är ett koncept men Mattias efterlyser olika uppfödning och slutgödningsmodeller för att hitta många kvaliteter med extra smakrikedom. Det handlar inte om likriktning och att skapa en typ av kött, det har vi redan i överflöd på den befintliga marknaden. I Sverige ska ju allt helst vara lagom likt och inte sticka ut och följa Jantelagen; "tro inte att du är nåt".

Att hitta ett Premiumkött med olika karaktärer, med hjälp av olika uppfödningmodeller, är en av utmaningarna för det här projektet. Upplägget blir lite som vinframställning; olika förhållanden skapar olika karaktär på produkten. Detta behöver inte ses som problem snarare som möjligheter. Det viktiga verkar ju vara att hitta de kvaliteter som efterfrågas och skapa en efterfrågan efter dem. Vi har ju ett grundkoncept – SRB-kon.

Några gemensamma krav bör dock vara grundläggande:

- Moget kött från äldre mjölkkor, helst fem år eller mer
- Hög fettklass på slaktroppen, helst 4+ eller fetare
- Uppfött med betesdrift och hög andel grovfoder, inte minst med hänsyn till hållbarhetsperspektivet

Jag fick i uppgift att hitta fyra kor som klarade nämnda kriterier och efter lite letande så bokades slakt på ett mindre gårdsslakteri utanför Skövde. Alla fyra slaktades samma dag på samma slakteri och därmed fick alla lika förutsättningar. Slaktropparna bäckenbenhängdes i 14 dagar. Några veckor senare var det dags för första provningen på Esperanto i Stockholm. Vad är det för restaurang och vem driver den tänkte jag. Någon berättade när vi gick in att det var Sayan Isaksson, som tillagat Nobelmidagen två år i rad. WOW! Väl inne var det febril verksamhet i köket; det var kockar, knivar, kött, termometrar och positiv stämning i lokalen. Provningsen gick väldigt bra, det var såklart en plan med att ha en provning

på en så välkänd restaurang. Efter denna dag var det två saker som etsat sig fast - SMAK och fett. Det finns någon som vill ha de här feta korna som slakterierna gör avdrag på och fett är det viktigaste för att bära smak. Försättningsvis var det två utvecklingsmöten till för att träna på hela proceduren: hitta djur, slaktbedöma och prova köttet. Mer och mer detaljer i alla led diskuterades och justeringar gjordes därefter.

I oktober 2017 var det dags för Smakmöte, ett slags Kött-SM där bästa fågel, gris och nöt testas och bedöms med poäng. Den magiska gränsen är 35 poäng, då råvaran uppnår "Exceptionell råvara". Under denna nivå är det "Utmärkt råvara" (30–34 poäng). En jury bestående av minst 10 kockar testar råvarorna blint efter utseende i råform, mörhet, saftighet och smak. Poängen sätts mellan 1–10 och smak är x2. Efter det sammanställs allt och resultatet tillkännages högtidligt. Med 34,95 poäng debuterade SRB-kött in och fick högst poäng av all nöt men det fattades ynka 0,05 poäng för att nå Exceptionell råvara. Det kan ju inte alltid gå bra men ett bra kvitto på den höga potentialen. Redan då höjdes röster om att det här måste ni skydda så ingen kan ta det ifrån er.

Året därpå, 2018 var marginalen på vår sida och då uppnådde kött från SRB den så viktiga milstolpen för att bli erkänt som ett smakrikt och högkvalitativt premiumkött. Vidare under 2018 fick SRB-Föreningen kontakt med Hushållningssällskapet Skaraborg som hade medel för att skapa ansökningar för SGB (skyddad geografisk beteckning). De som höll i detta var Sven-Erik Larsson och Odd Nygård som hade en projektanställning i detta. - Nu måste vi skriva så EU-folket förstår det här, sade Sven-Erik. Det är oerhört formellt, till exempel måste köttet måste ha en färgkod precis som när man ska beställa färg. Jag fick ansvar för foder, uppfödning och slakt. Nu insåg jag snabbt att alla erfarenheter från provningar och dylikt var väldigt användbara till denna ansökan. Vi skulle skapa en ansökan som var inkluderande för alla som har SRB-kor i hela Sverige. Alla svenska slakterier ska kunna vara med bara de uppfyller kraven. En geografisk avgränsning har gjorts av den alpina fjällvärlden och Gotska sandön, resten är med. Efter drygt ett års arbete är ansökan inskickad för remiss med namnet SRBpremium. Först hamnar den hos Livsmedelsverket, sedan hos Jordbruksverket och därefter ned till EU. Detta kommer ta tid, bedömt 1,5–2 år. Innan den är klar har namnet SRBpremium skyddats hos Patent och registreringsverket (PRV). Sorterat SRB-kött säljs idag som ni redan vet av Martin & Servera, vilket verkligen är jätteroligt. Men en viktig del som är kvar är att sälja in varumärket SRBpremium, det måste ge träffar när någon till exempel googlar namnet. Finns det inte kommer ansökan inte gå igenom. Här har vi ett jättearbete att göra, alla får göra vad de kan.

Jag hoppas att efterfrågan fortsätter öka och när större delen av varje kor går att sälja som SRBpremium kommer vi kunna förhandla och då köra igång hela kedjan. Alla som är intresserade bör stambokföra sina kor och se över möjligheterna att slutgöda. Korna kan gå kvar i samma grupp som tidigare eller vara i egen grupp. Att grovfoderandelen ska vara över 80% är jätte viktigt för att få en bättre och djupare marmorering i musklerna. Träna på att bedöma hull och vikt vid slakthämtning. Form och fettklasskraven O+ respektive 3+ är en tydlig avgränsning mot standardkött och viktgränsen finns för att ha en minsta storlek på detaljerna.

Under januari blev jag kontaktad av en representant för ett asiatiskt företag som importerar kött med fokus på smak. De var mycket intresserade av SRB, - You have something really special, sade de. Några veckor senare var de här och tittade på hela kedjan och provsmakade köttet. De fick prova olika detaljer från två olika kor som båda klarar kriterierna för SRBpremium och de var imponerade av den djupa smaken. Under samma provning fick de även prova kött från en Holsteinko och det var en tydlig skillnad framförallt i smak till fördel för SRB. Det kommer höras och synas mer om detta längre fram.

Ta hand om er! /Markus Lindström

SRB-FÖRENINGENS GENOMISKA TOPPBESÄTTNINGAR

Ett samarbete mellan SRB-Föreningen, VäxaSverige och VikingGenetics

Att genomiskt testa sina djur ger ett snabbare avelsframsteg då det ger ett säkrare avelsvärde på varje enskild individ. Det genomiska värdet är ett verktyg för att i ett tidigt skede selektera ut de kvigor som inte är intressanta för fortsatt uppfödning. Ett genomiskt avelsvärde minskar även utslagningen av äldre kor då värdet berättar om vilka kvigor som är värda att satsa på. Nya intres-

santa avkommor kan med enkelhet tas fram med det genomiska avelsvärdet genom att selektera de individer med högst värden och kombinera detta med t.ex. könssorterad sperma eller ET. Med SRB-Föreningens Genomiska Toppbesättningar ges en avstämning om hur besättningen förhåller sig till andra besättningar.

Hur går det till?

- Genomiskt testa minst 80 % av SRB kvigkalvar under ett år
- Ge föreningen fullmakt att sammanställa och publicera medelvärden av testresultaten
- En topplista publiceras i SRB-bladet, för kalvar födda samma kalenderår, på samma sätt som Elitbesättningsprogrammet

Intresseanmälan:

Kontakta SRB-Föreningen för information och kostnader vid anslutning till Genomisk Toppbesättning!

GENOMISK TOPPBESÄTTNING MEDEL GNTM PÅ TESTADE KVIKOR UNDER 1 ÅR

Genomisk medel gNTM på testade kvikor under 1 år april 2020	Antal testade	Medel gNTM	Genomisk medel gNTM på testade kvikor under 1 år april 2020	Antal testade	Medel gNTM
Leif Jonsson, Gammelbyn 41, Flarken	6	18	Gudmunstorp's gård, Gudmunstorp, Ljung	18	12
Womtorp Jordbruk U oC Winblad, Våmtorp, Eskilstuna	58	15	Janpers Lantbruk, Västerby, Stora Skedvi	57	12
Johan & Linnea Herbertsson, Kisa Råstorp Mellang, Kisa	16	15	Botans Lantbruk AB, Stumsnäs, Vikarbyn	53	12
Göran Johansson Mällby Brunnsgård 6, Reftele	17	14	Nickångets Lantbruk AB, Nyåker 18, Burträsk	6	11
Hans Palmqvist, Boda 101, Blidsberg 10037 utgård	10	14	Luttugården, Souklojärvi 34, Övertorneå	20	11
Johan & Birgitta Linderkers, Röda Gården, Nora	19	13	Ribel AB Skålhamravägen, Vallentuna	21	11
Björn-Åke Hördegård, Höreda, Ramkvilla	9	13	Hans Samuelsson, Kalset, Skeppshult	22	11
Gustav Kämpe, Skogaryd Torpet, Karlsborg	36	13	Magnus Svensson, Röckla, Virestad	17	11
Br. Moberg Lantbruk, Rabbalshedegård 7, Rabbalshede	26	13	Kjell Arvidsson, Våbäck, Gustafs	27	11
Lennart Walleräng, Backavägen, Hedesunda	17	13	Kennerth & Jan Åke Carlsson, Ladö, 360 24 Linneryd	21	11
Åsa & Mikael Berglund, Buckarby, Tärsjö	11	13	Sören Strömvall, Per-Eriksgården, Mariestad	27	10
SLU, Umeå	42	13	Folke & Gunnar Pleijert, Tveta Gård, Mörlunda	22	10
Niclas Axelsson, Kårtvet, Henån	27	13	Benjamin Eriksson, Folkared Tuvagård, Långås	63	10
Göran Holgersson, Yxnarumsvägen 48, Listerby	18	13	Olof Skyggesson Skygge Gård, Tvååker	50	10
Elisabeth och Ove Larsson, Hallsnäs 6, Ramkvilla	14	13	Mats Karlsson, Edenberga, Laholm	6	10
Hans Wolf, Hägerstad Löneboställe, Rimforsa	35	13	Werthéns Lantbruks AB, St Hallebo, Habo	31	9
Knutby Prästgård, Knutby	34	13	Ingemar Andersson, N Lundby Överstegården, Axvall	18	9
Bert Persson, Saravallsvägen 16, 956 93 Överkalix	35	13	Lars-Erik Karlsson, Torpane, Brålanda	36	9
Marit Ottoson-Svensson, Myckelby DalaHusby	24	12	Sven Dybeck, Ältetorp 325, Askersund	32	8
Per Larsson, Kårtorp, Tibro 7402 utgård	54	12	Ivar & Kerstin Bengtsson, Rårödsgården, Stehag	73	8
Frida & Tobias Holmqvist, Skarmansmåla, Älmeboda	27	12	Mats Djurstedt & Annelie Karlsson, Getterum, Hjorted	10	8
Br Bengtssons Lantbruks AB, Olofstorp, Varberg	21	12	Urban Olsson, Ingvasta, Alunda	4	8
Vretaskolan, Järngården 3, Vreta Kloster	6	12	Brorsans Lantbruk, Långberget 323, Holmsveden	17	3

Elitbesättningar SRB - maj 2020

HF	SE-nr	Besättning			Kor	Kropp	Ben	Juvel	Helhet
Riksgenomsnitt SRB					11,5	79,8	81,6	84,4	82,4

Besättningar med minst 83 poäng i helhet

5	31467	Lunden Ayrshire & Holstein	Lunden	464 65 Brålanda	33	87,2	87,9	87,6	87,6
5	54126	Karl-Gustav & Andreas Fransson	Norra Hyltan 2	573 92 Tranås	1	81,0	84,0	90,0	86,0
5	791	Daniel Emanuelsson	Tengene Lars Larsgården	467 92 Gråstorp	27	85,1	83,9	86,2	85,6
5	54800	Göran Larsson	Bäcken	460 65 Brålanda	32	85,0	84,2	86,3	85,5
5	51033	Kennerth & Jan-Åke Carlsson	Ladö 2	360 24 Linneryd	46	84,7	85,7	84,6	84,9
5	178	Knutssons lantbruk HB	Karaby	530 30 Tun	28	85,9	83,2	84,3	84,5
5	70005	Per Karlander	Hångar Ekedal	331 94 Värnamo	13	85,5	82,8	84,2	84,4
5	8201	Böja Stommens lantbruk AB	Stommen Pl 1154 Böja	540 16 Timmersdala	13	83,6	82,9	84,9	84,2
5	15841	Ingrid Ekström	Hemstanäs 974	823 92 Holmsveden	15	82,8	84,1	84,7	84,2
5	28003	Bröderna Arvidsson	Brogärdet	570 81 Järnforsen	26	83,8	83,1	85,0	84,2
5	52122	Stefan Karlsson	Östantorp Södra Gård	355 94 Vedeslöv	33	83,0	83,8	86,0	84,2
5	41805	Grindals Gård AB	Näset 2	794 92 Orsa	38	81,8	84,6	85,0	84,1
5	66201	Pia Sagemark	Utnäs Bengtsgård	342 64 Ör	9	83,7	84,7	83,7	84,1
5	4254	Robert Albertsson	Synnerby Tomten 2	532 95 Skara	56	83,3	84,1	84,2	84,0
5	52084	Samuel o Sofia Nilsson	Kalvsvik Kullagården	355 96 Kalvsvik	38	83,6	83,6	84,4	83,9
5	40541	Sten & Camilla Olsson	Grytingevägen 5	76010 Bergshamra	23	84,7	83,7	83,4	83,8
5	54473	Patrik Isakson	Tockarp 1	578 94 Aneby	44	82,6	83,0	85,0	83,8
1	79134	Magnus Olofsson	Komålen 938	280 70 Lönsboda	10	83,9	81,3	85,2	83,6
5	84095	Tore & Cilla Engström	Färnäs Västregård 1	342 52 Vislanda	44	84,3	82,5	83,8	83,6
5	16508	Lennart Näslund	Tönsen 7474	823 91 Kilafors	43	81,9	83,2	84,0	83,4
5	44574	Thomas Ekman	Björke 11	432 92 Varberg	35	82,6	84,4	83,3	83,4
5	43803	Jonas & Ulrica Uhre	Råshult	43803 Vimmerby	13	83,6	82,1	83,8	83,2
5	52816	Ove Larsson	Hallsnäs 6	574 74 Ramkvilla	46	83,3	83,3	82,9	83,2
5	66181	Mikael Engberg	Stocksryd 3	342 64 Ör	32	81,3	82,8	85,5	83,2
13	10533	Hans Palmqvist	Klacke	520 24 Blidsberg	59	83,2	83,0	83,1	83,2
5	83815	Svejo Lantbruk	Hulterstad	595 92 Mjölby	29	82,9	83,4	83,1	83,1
5	15854	Brorsans Lantbruk	Långberget 323	823 92 Holmsveden	55	81,0	84,7	82,7	83,0
5	23851	Åsa Augustsson	Istrum Stjälkholmen 2	532 96 Skara	43	81,9	82,2	84,2	83,0
5	42850	Alf Bergström	Rossvik 303	872 98 Noraström	6	84,8	81,5	82,7	83,0
5	85270	Thomas Carlsson	Ljusfall	610 10 Ljusfall	67	81,9	82,1	84,3	83,0

Besättningar med minst 82 poäng i helhet

5	15595	Carin & Lars-Olof Bratt	Österböle 9011	821 98 Rengsjö	129	82,7	82,7	83,1	82,9
5	31560	Lennart Walleräng	Nilses	81040 Hedesunda	60	83,0	82,3	82,9	82,9
5	78540	Arne Eriksson	Vallnåset 150	880 37 Junsele	38	79,3	81,9	85,7	82,9
5	9149	Kriminalvårdsanstalten	Box 174	542 22 Mariestad	38	82,7	82,9	82,4	82,8
5	9378	Christina Johansson	Torstorp Nolgården	545 90 Töreboda	43	81,3	82,4	84,1	82,8
5	34070	Carl Persson & A-M Svedberg	Bogslöt Bergstugan 1	611 95 Nyköping	65	82,6	82,4	83,0	82,8
5	85136	Nilsson + Almsin Bygg Lantbruk AB	Svartö Gård	591 98 Motala	15	84,9	82,5	81,5	82,8
5	89126	Håkan Sjöqvist & Maria Karlsson	Nyvärmanshult	343 90 Älmhult	24	81,5	84,1	83,4	82,8
5	30216	Seby Lantbruk Öland AB	Seby 149	390 65 Degerhamn	44	81,6	81,9	84,1	82,7
5	31535	Lars Erik Karlsson	Torpane 322	460 65 Brålanda	111	82,9	82,2	82,7	82,7
5	51982	Björn-Åke Hördegård	Höreda	574 74 Ramkvilla	29	81,4	83,7	82,2	82,6
5	52137	Matias & Anna Magnusson	Torstalcyke 1	355 96 Kalvsvik	77	82,2	83,1	82,2	82,6
5	52777	Sofia Wallén	Bjådesjöholm	570 13 Myresjö	35	83,0	82,0	82,4	82,6
5	54305	GM Farming Aktiebolag	Frinnaryds Prästgård 1	578 94 Aneby	41	82,9	81,2	83,3	82,6
5	40984	Peter Styffe	Svenskär 103	819 61 Skärplinge	39	83,3	83,4	81,4	82,6
5	15850	Catharina Engblom	Långbo 555	823 92 Holmsveden	32	79,9	85,8	81,7	82,5
5	57050	Frida & Tobias Holmqvist	Skaramansmåla 9	360 23 Älmeboda	55	80,8	83,1	83,1	82,5
5	30343	Jan Larsson Jenny Thorstensson	Nästorp Åtorp	643 91 Vingåker	54	81,9	82,2	82,9	82,5
5	23400	Åsa & Mikael Berglund	Buckarby	740 65 Tärnsjö	37	80,8	83,4	82,6	82,4
5	68104	Skäggälösa Lantbruk AB	Skäggälösa	340 32 Grimslöv	13	83,9	81,3	81,8	82,4
5	71476	Göran Johansson	Mällby Brunnsgård 6	330 21 Reftele	43	82,7	82,4	82,0	82,4
5	9333	Sötåsensskolan	Sötåsen	545 91 Töreboda	13	81,7	81,9	83,0	82,3
5	42370	Göran Lundström	Blecket Bergvägen 29	795 92 Rättvik	12	79,3	84,4	83,1	82,3
5	77021	Ingvald Törnqvist	Svartshult 1	360 76 Älghult	36	80,6	83,7	82,7	82,3
5	82664	Nickarve Gård AB	Havdhem Kvinnegårde 811	623 41 Havdhem	112	82,6	81,4	82,5	82,3
5	8609	Q-Mjalka AB	Raftsjöhöjden 420	830 70 Hammerdal	18	82,8	82,6	81,2	82,2
5	15454	JMS Lantbruk AB	Alby 3280	380 62 Mörbylånga	99	81,1	81,9	82,9	82,2
5	36095	Nickångets Lantbruk AB	Nyåker 18	937 94 Burträsk	36	82,6	81,9	81,5	82,1
5	51106	Mattias Andersson	Nåshults Råsa	364 33 Åseda	42	78,5	83,4	83,9	82,1
5	53709	Klas Johansson	Lommaryds Prästgård	578 91 Aneby	98	80,4	82,1	83,1	82,1
5	6189	Werthéns Lantbruk AB	St. Hallebo	566 91 Habo	134	82,1	80,6	82,8	82,0
5	40301	Ingemar & Birgit Olovsson	Krejstad 1	594 92 Gamleby	95	82,7	80,9	82,3	82,0
5	54079	Jonas & Ann Nilsson	Sonarp	570 63 Ydre	3	82,3	80,7	82,7	82,0
5	89022	Magnus Svensson	Röckla 6	343 73 Virestad	48	8031,0	83,8	84,0	82,0
5	99599	Daniel & Eva Frändberg	Göranstorp 3	545 91 Töreboda	61	81,9	82,3	81,6	82,0

Besättningar med minst 81 poäng i helhet

1	20650	Kerstin & Ivar Bengtsson	Rårödsgården	241 75 Stehag	158	81,8	81,0	82,6	81,9
5	749920	Mats Karlsson	Edenberga 582	312 95 Laholm	43	82,6	81,7	81,2	81,9
5	2107	Stora Mu AB	Saravallsvägen, Svartbyn	956 93 Överkalix	60	82,0	82,0	81,2	81,8
5	31599	Göran Berg & Kerstin Persson	Arbelunda	387 96 Köpingsvik	126	82,0	80,5	82,5	81,8
5	61023	Br Moberg Lantbruk	Rabbalshede gård	457 56 Rabbalshede	82	81,6	82,5	81,3	81,8
5	25202	Janpers Lantbruk	Västerby 11	783 92 Stora Skedvi	211	81,9	82,6	80,7	81,7
5	28973	Sören Strömwall	Ekby Vallby Per Eriksgården	542 93 Mariestad	80	80,9	82,1	81,6	81,7
5	37570	Säby Linga Lantbruk AB	Säby Gård	153 91 Järna	211	81,6	81,8	81,6	81,7
5	81004	Germundssons lantbruk HB	Stratomta	590 62 Linghem	78	79,5	82,1	82,8	81,7
5	4109	Naturbruksgymnasiet Uddetorp	Uddetorp	532 96 Skara	17	81,0	81,6	81,7	81,6
5	45106	Ulf Carlsson	Knutby Prästgård 41	740 12 Knutby	155	81,4	81,0	82,1	81,6
5	50187	Andreas Rofors	Ro Södergård 1	575 91 Eksjö	64	82,0	79,3	82,9	81,6
5	1991	Luttugården AB	Soukolojärvi 34	957 92 Övertorneå	68	81,2	82,0	81,1	81,5
5	30601	Mårten Erwing Olsson	Bandene	458 91 Färgelanda	28	80,8	81,1	82,1	81,5
5	44156	Ribel AB	Skälhamravägen 116	186 92 Vallentuna	43	81,6	80,7	82,0	81,5
5	28141	Folke och Gunnar Pleijert	Tveta Gård 1	570 84 Mörlunda	71	80,4	80,9	82,5	81,5
5	25003	Strömsrums AB	Strömsrum	384 92 Ålem	211	81,2	81,2	81,6	81,4
5	28304	Magnus Karlsson	Husebyvägen 38	579 31 Högsby	19	80,0	80,7	82,3	81,3
5	30304	Ronneby kommun	Gamla Riksvägen 61	370 10 Bräkne Hoby	38	80,4	81,4	81,7	81,3
5	40562	Mats Eriksson	Svista	755 93 Uppsala	91	82,0	81,3	80,6	81,3
5	82033	Erik & Tina Johansson	Klockaregården 1	341 93 Bolmsjö	46	80,6	82,2	81,1	81,3
5	51208	Matilda Cronqvist	Holmåkra Kronsholm	355 74 Värends Nöbbele	52	78,7	81,3	82,8	81,2
5	51261	Jan & Håkan Broman	Södra Runneryd	574 94 Vetlanda	38	80,9	81,4	81,3	81,2
5	24013	Göran Holgersson	Yxnarumsvägen 48	372 74 Listerby	69	78,4	82,4	82,0	81,1
5	30806	Bernt Larsson	Rågtvet	464 65 Brälunda	64	80,8	79,8	82,0	81,0

Besättningar med minst 80 poäng i helhet

5	36366	Benjamin Eriksson	Folkared Tuvagård 1	311 93 Långås	168	80,8	80,5	81,3	80,9
5	50907	Per Hellström	Järnsås Prästgård 2	561 95 Lekeryd	38	82,3	80,4	80,2	80,9
5	71071	Anne & Birger Johnsson	Eke Simonsgård 2	360 42 Braås	14	81,1	80,4	81,4	80,9
5	21571	Annika Johnsson	Hällum Ingagården 1	534 95 Vara	28	80,9	81,1	80,2	80,8
5	25221	Anders och Ulrika Eriksson	Norrfors 265	90 562 Umeå	42	80,5	81,1	80,8	80,8
5	29853	Göran Arvidsson	Hörnberga 4	731 95 Köping	94	81,4	79,2	81,5	80,8
5	13145	Lars Persson	Östra Glänne Höglunda	665 92 Kil	26	81,4	81,0	79,5	80,6
5	32235	Delaval Hamra Gård AB	Hamra Gård	147 41 Tumba	108	80,8	80,1	80,2	80,5
5	50367	Eva Ek	Ryssby 3	571 94 Nässjö	60	79,3	81,9	80,4	80,5
5	64366	Niclas Axelsson	Kårtvet 221	473 97 Henån	62	80,5	79,7	81,1	80,5
5	95283	Jens Ivarsson & Sandra Nilsson	Rydet Nyhem	355 94 Vederlöf	63	80,0	79,7	81,0	80,4
5	11616	Sundsbackens Gård AB	Sundsbacken	830 02 Mattmar	15	77,9	80,2	82,1	80,3
5	12063	Göran Larsson	Vike Svenstorp gård	681 93 Kristinehamn	56	80,2	79,9	80,6	80,3
5	23013	Mats och Per Axelsson	Lanna 206	794 92 Kumla	66	80,4	80,7	79,8	80,3
5	52824	Farstors Gård	Anders Linusson	574 98 Nye	89	80,0	80,6	80,1	80,3
5	12069	Stöpafor Lantbruk AB	Stöpafor 240	686 93 Sunne	117	80,3	81,3	79,0	80,1
5	11315	Björkils o Amnebyns Mjolk	Björkils Gård 110	662 91 Åmål	116	80,5	80,2	79,3	80,0
5	23460	Sven Dybeck	Ältetorp 325	696 91 Askersund	151	79,7	80,2	80,3	80,0
5	23460	Sven Dybeck	Ältetorp 325	696 91 Askersund	151	79,7	80,2	80,3	80,0

Besättningar upptill 80 poäng i helhet

5	13505	Bernt Björkman	Saxebyn	665 92 Kil	53	79,0	81,3	79,5	79,9
5	25072	SLU institut för Norrländsk Jord	Verkstadsgatan 20 A	901 83 Umeå	103	78,8	79,4	81,0	79,9
5	30207	Öknaskolan	Jordbruket Ref/480004882	610 60 Tystberga	35	80,0	79,4	80,0	79,8
5	16033	Lillerudsgymnasiet AB	Lillerud	660 50 Vålberg	13	78,5	79,2	78,8	78,8

Sverige har i maj 2020 följande exteriörbedömare fördelade över hela landet:

Växa Sverige

Ida Hansson, Ingrid Andre, Maria Eriksson, Lotta Gunhamn, Birgitta Himreus, Marie Lindberg, Anette Jonsson, Katarina Eriksson, Annette Andersson, Kjell Johansson, Anette Roos, Anna Molin, Karin Karlsson, Monica Ols-son, Emma-Lena Hultgren, Isabelle Hultdin, Rikard Fursjö, Elin Jonsson, Benny Gustafsson, Lovisa Hedberg, Lottie Ektander, Hanna Driscoll och Matilda Cronqvist.

Rådgivarnasjuhärad

Ann Blomqvist

Svenska Holsteinföreningen

Gill Zeilon och Malin Knutsson

Skånesemin

Cecilia Belander, Johan Sandström (köttras)

FORSKNINGSNYTT

Forskningsnytt är ett nytt inslag i SRB-bladet och denna gången hämtas nyheter från forskningen från SLU:s kunskapsbank. Alla artiklar går att hämta på SLUs hemsida och kunskapsbank och respektive artikel går även att läsa i sin helhet genom länk till publikationen. Finns det andra studier och rapporter som är intressanta att läsa om i SRB-bladet så hör gärna av er så publiceras dessa i den mån det är godkänt att sprida materialet.

BETE MORGON OCH KVÄLL MAXAR KONSUMTION

Tillgång till bete gynnar djurvälståndet, men kan i automatiska mjölkningssystem vara svårt att förena med ett tillräckligt näringsintag. Tillgång till produktionsbete under en del av dygnet, s.k. deltidsbete, kan vara ett intressant alternativ till rastfålla. Djurvälståndet gynnas, samtidigt som kornas näringsintag kan säkerställas med tillskottsfoder. Om korna bara ska vistas ute en del av dygnet – vilken tid är bäst? Har vistelse på ett produktionsbete fördelar över rastfålla? I tre likartade försök har tillgång till produktionsbete dagtid, på natten eller morgon + kväll studerats i stall med automatiska mjölkningssystem, och jämförts med rastfålla. Inom varje försök hade korna i de två grupperna tillgång till betet samtidigt och hade samma kraftfodertilldelning, men skilda vallfodergivor. Korna på rastfålla hade fri tillgång till ensilage. Grupperna på produktionsbete fick högkvalitativt bete i riklig mängd under timmarna på bete, och en ensilagegiva på 6 kg torrsubstans under timmarna de vistades på stall.

I de två försöken med dagbete eller bete morgon + kväll erhöles inga signifikanta skillnader i avkastning mellan gruppen på produktionsbete och gruppen med rastfålla. I försöket med nattbete hade dock korna med rastfålla signifikant större avkastning än korna på produktionsbete. Försöket pågick från midsommar till mitten på september men ingen säsongstrend fanns; tiden som djuren betade och vistades ute påverkades inte av nattlängd. I alla tre försöken tillbringade korna i produktionsbetesgruppen signifikant mera tid utomhus och de ägnade också mer tid till att vila på betet än korna på rastfålla. När alla försöken sammanfattas kan det noteras att korna på produktionsbete med bete morgon + kväll betade längre än i något annat försök. Detta tyder på att nötkreaturens naturliga rytm – där de betar mer aktivt morgon och kväll – har stor betydelse också för mjölkkor i ett modernt stall med automatisk mjölkning.

Länkar till artiklarna:

Nattbete: <https://doi.org/10.3168/jds.2019-16416>

Morgon + Kvällsbete: <https://doi.org/10.1016/j.livsci.2018.09.013>

Dagbete: <http://autograssmilk.dk/wp-content/uploads/2015/08/egf2015-Sporndly-Production-pasture.pdf>

Referenser:

Nattbete: Kismul H, Sporndly E, Hoglind M, Eriksson T. 2019. Nighttime pasture access: Comparing the effect of production pasture and exercise paddock on milk production and cow behavior in an automatic milking system. *Journal of Dairy Science* 102 (11), 10423-10438. **Morgon + Kvällsbete:** Kismul H, Sporndly E, Hoglind M, Næss G, Eriksson T. 2018. Morning and evening pasture access – comparing the effect of production pasture and exercise pasture on milk production and cow behaviour in an automatic milking system. *Livestock Science* 217, 44-54. **Dagbete:** Sporndly E, Andersson S, Pavard N, Le Goc S. 2015. Production pasture versus exercise and recreation pasture for cows in automatic milking systems. *Grassland Science in Europe* 20, 125-127.

Kontaktinformation

Haldis Kismul, stipendiat Nord University, Faculty of Biosciences and Aquaculture, haldis.kismul@nord.no, +47 74 11 20 97

Torsten Eriksson, Universitetslektor, Institutionen för husdjurens utfodring och vård (HUV), Fodervetenskap, torsten.eriksson@slu.se, +46 18 671 643

Foto: Bengt Håkansson, lindring.se

BÄTTRE FRUKTSAMHET MED AUTOMATISK MÄTNING AV PROGESTERON

I nuvarande avel för bättre fruktsamhet hos mjölkkor använder vi oss av uppgifter om semineringar. Ett av måtten är tiden från kalvning till första seminering (KFI) – ju tidigare kon blivit seminerad desto snabbare kan man anta att hon har börjat återfå normala könsfunktioner, vilket är gynnsamt. Men måttet beror till viss del också på när djurägaren bestämmer sig för att börja seminera, vilket kan skilja mellan djurägare och även mellan kor. Genom att i stället mäta tiden från kalvning till första förhöjning av hormonet progesteron (vilket kan mätas i mjölken) kan vi få ett mått på när djuret är redo att semineras, oberoende av djurägarens beslut. Vi fann att arvbarheten för detta mått var ca 25 % hos både SRB och Holstein. Arvbarheten för KFI, som för närvarande används i den nordiska avelsvärderingen, är ca 5 %. Vi borde alltså kunna välja ut avelsdjur på ett säkrare sätt med det nya måttet. Ett problem är att det bara mäts i ett fåtal besättningar. Om djuren där också har DNA information finns dock möjlighet att skatta s k genomiska avelsvärden, även för djur som inte har hormonmätvärden.

Länk till artikeln:

<https://doi.org/10.3168/jds.2019-16691>

Referens:

Tarekegn GM, Gullstrand P, Strandberg E, Båge R, Rius-Vilarrasa E, Christensen JM, Berglund B. 2019. Genetic parameters of endocrine fertility traits based on in-line milk progesterone profiles in Swedish Red and Holstein dairy cows. *Journal of Dairy Science* 102 (12), 11207–11216.

Kontaktinformation

Britt Berglund, professor, Institutionen för husdjursgenetik (HGEN), britt.berglund@slu.se, 018-67 19 73, 073-951 83 93

ICKE-KOAGULERANDE MJÖLK FRÅN SVENSK RÖD OCH VIT BOSKAP

Den 8 maj disputerade Kajsa Nilsson vid Lunds Universitet med sin avhandling "Non-Coagulating Milk from Swedish Red Dairy Cattle – Influence of Milk Composition, Physical properties and Genetic Parameters". Avhandlingen handlar om sammansättning, fysikaliska egenskaper och genetiska parametrar i mjölk som inte koagulerar från SRB. Icke-koagulerande mjölk är ett problem vid osttillverkning i och med att det resulterar i en mindre mängd producerad ost.

Processen med att tillverka ost startar med att man tillsätter syra eller löpe för att proteinerna - kasein, i mjölken ska bilda en ostgel. Kasein och mjölkfett stannar kvar i osten medan vatten, andra proteiner, laktos och salt pressas ut i form av en vätska kallad vassle. Under koaguleringsfasen, när mjölk går från vätska till gel, delar kymosin (som är en av komponenterna i löpe) k-kasein som sitter på micellernas yta. Ytan på micellerna är negativt laddade och försvinner vid delningen och micellerna binder till varandra och bildar en gel. Koaguleringsfasen är en väsentlig del av osttillverkningen och om inte mjölken blivit en gel på 40 minuter betraktas den som icke-koagulerande.

I studien som gjorts ingick 724 kor i laktation 1-8, 10-463 DIM med 183 olika fäder. Korna kom från 31 stycken konventionella besättningar i södra Sverige och mjölken som analyserades var från morgonmjölkningen. I studien var 18 % av mjölken från SRB icke-koagulerande, 19 % dåligt koagulerande och 63 % koagulerande. I studien hittade man fyra markörer som man skulle kunna använda inom aveln för att minska den icke-koagulerande mjölken. En utmaning

som blir framöver är hur man praktiskt skulle kunna hitta markörerna. Ytterligare en aspekt att titta vidare på är hur mjölk i bulkproduktion beter sig.

Under diskussionerna under disputationen tryckte Kajsa på vikten av bevarandet av SRB-rasen; att det är en frisk ras med lätta kalvningar, färre juversjukdomar och högre fett- och proteinhalter än i jämförelse med Holstein. Att man ur denna aspekt bör försöka minska mängden icke-koagulerande mjölk från rasen för att inte missgynna den med en önskad egenskap som icke-koagulerande mjölk. Att SRB ska kunna producera mjölk för alla ändamål, inklusive osttillverkning.

Problemet med icke-lakterande mjölk från Svensk Röd och Vit Boskap är kanske inte så stort som studien visar i och med att man många gånger blandar mjölk från olika raser samt från mjölk från olika besättningar, men mer forskning krävs för att hitta gener som är kopplade till icke-koagulerande mjölk.

LÄS STUDIEN I SIN HELHET:

https://portal.research.lu.se/ws/files/78106940/Kajsa_Nilsson_web.pdf

SRB-Föreningen följer utvecklingen i denna fråga och vill tillägga att det i denna studie inte framkommer hur stor del andel av korna av andra raser som producerar mjölk som inte koagulerar.

Text: Maria Eriksson

ELMIA LANTBRUK

— 21 – 23 OKTOBER 2020 —

INFORMATION OM DJURUTSTÄLLNINGARNA Elmia Lantbruk 21 – 23 oktober 2020

I skrivande stund planeras Elmia Lantbruk den 21 – 23 oktober att genomföras med bland annat djurutställningar.

På grund av rådande situation med Covid – 19 tar Elmia beslut om genomförandet den 26 maj, 2020.

Löpande information om utförandet av mässan kommer läggas ut på SRB-Föreningens hemsida: www.srb-foreningen.se

ANTAL PLATSER: SRB-Föreningen har cirka 45 platser, inklusive 10 stycken avsedda för Växa/VikingGenetics

ANMÄLAN: Anmälningsblanketter, detaljerat program och avgifter kommer att finnas tillgängligt på SRB-Föreningens hemsida; www.srb-foreningen.se

FÖR FRÅGOR: Kontakta Maria Eriksson på SRB-Föreningen, 0706 – 62 67 98 eller Charlotte Andersson på VikingGenetics, 070-582 67 80.

VI SRB BÖNDER

På gården Stöpafors utanför Sunne bedriver Anders Bengtsson med familj; frun Nan, barnen Alva 16 och Lova 11, mjölkproduktion. Anders far och mor; Ingvar och Margareta bor och verkar fortfarande också på gården. Det var Ingvars far som köpte gården 1956. Utöver familjen finns det även fem anställda heltider över året. Flera av dem arbetar deltid, till exempel helger i ladugården och extrajobb i skogen. Dottern Alva hjälper till med kalvarna på eftermiddagar och helger samt vid djurflytt. Lova hänger på Anders på olika jobb och Ingvar hjälper till i ladugården på morgonen.

Besättning

I besättningen finns det 190 kor, i princip bara SRB-kor samt två inköpta Holstein och 10 korsningar. Besättningen hålls i en lösdrift med två DeLavalrobotar installerade i juli 2019 och en uppbunden äldre ladugård med kortbås och cirka 35 kor. I robotladugården huseras alla kor som fungerar bra i roboten och i den uppbunda ladugården finns bland annat nykalvade, halta och svärmjolkade kor. Man planerar 2021 att bygga ett nytt stall med 90 liggbås, som kan användas i stället för den uppbundna ladugården. Detta för att öka kokomforten och för att ge de bästa förutsättningarna till den nykalvade kon.

Produktion

Produktionen ligger på 11 400 kg ECM med ett celltal på ca 210 000. De senaste 12 månaderna har det varit 12 % behandlade mastiter och under de senaste 3 månaderna har det legat 1,1 %. Anders upplever inte att det finns några speciella störningar eller sjukdomar i besättningen. För tre månader sedan investerade gården i Sensehub för att förbättra brunspassningen och av detta ser man redan positiva resultat.

Avelsmål och plan

- Besättningen avelsplanerar själva och väljer ut de tjurar som man vill använda och matchar dem med korna.
- Man avlar för en funktionell "säker" ko som fungerar jämt framför kor med mycket hög avkastning.
- Anders tycker att det kan vara dålig kvalitet på vissa av tjurmödrarna.
- Köttrasanvändningen ligger på 10 %.
- All sperma köps från VikingGenetics och Semex.
- Anders seminerar allt själv och genomtestar alla kvigkalvar sedan november 2019.
- Har skrivit spolningskontrakt med VikingGenetics på en kviga efter Guidett.
- Säljer både yngre och dräktiga kvigor varje år.
- Besättningen är med i SRB-Föreningens elitbesättningsprogram.

Kofamiljer

Största kofamiljen som funnits på Stöpafors i över 80 år är Sickan. Kvigan, 2228 Sickan, som det är skrivet spolningskontrakt på är en sådan. Mor till 2228 Sickan (och tom med mormors mor) har producerat mellan 10 700 kg ECM och 11 900 kg ECM per år.

Övrigt

- Areal och växtodling: 350 hektar, varav 120 hektar vall samt 350 hektar skog. Självförsörjande på spannmål, odlar höstvet, vårvete och korn. Brukar så in vallen i helsäde men 2020 blir det i korn som kommer att tröskas. Mycket naturbeten.
- Utfodring: Blandfoder, mix med ensilage och spannmålskross som mixas i en blandarvagn och sedan körs ut med bandfoderfordelare. Korna i den uppbunda ladugården ufodras med rälshängd vagn.
- Framtid: nya lösdriftsladugården samt större och mindre projekt för att förbättra och utveckla.
- Anders har flera förtroendeuppdrag; sitter med i valberedningen för SRB-Föreningen, är ordförande i Värmlands koklubb, medverkar i Arlas kretsrad och vägsamfälligheter i byn.

Att Anders med familj har valt SRB-kor är för att det alltid funnits SRB-kor på gården och att det är en tålig ko.

Text: Elin Janpers

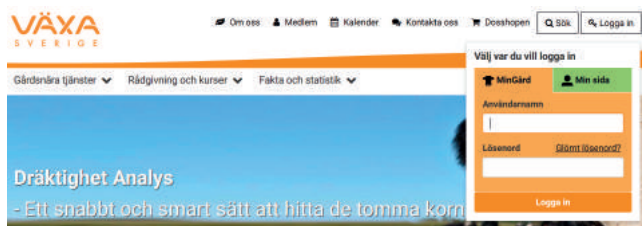
HORNLÖSHET

Ute i Europa pratas det mer och mer om ett förbud mot avhorning i främst de ekologiska besättningarna. Här i Sverige har vi än inte riktigt haft samma diskussioner, men det är säkert mer en tidsfråga. Holsteinrasen som inte har haft hornlöshet i rasen har nu fler pollade tjurar än den röda rasen. Röster har höjts inom Viking att pollade tjurar skall få ett högre NTM där själva hornlösheten skulle ge ett eller två "pluspoäng" i tjurindexet. Oberoende av vilken väg vi väljer så är det av största vikt att vi hittar de pollade hondjuren. Vi har under det senaste året använt några tjurar som kan

ge hornlöshet t ex Fitbit P och Vigil P men eftersom anlaget inte har funnits i dubbel uppsättning, kommer ungefär hälften av tjurarnas avkomma att vara hornlösa. Det har genom åren använts andra tjurar som givit hornlös avkomma så naturligtvis finns det andra härstamningar där hornlöshet kan förekomma. Nedan finns en beskrivning hur man enkelt kan registrera hornlöshet i MinGård.

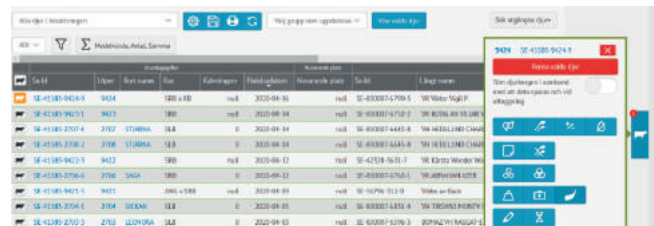
Text: Kristina Pershagen Samuelsson och KICKI Markussön

1

Gå in på www.vxa.se och logga in på MinGård.

4

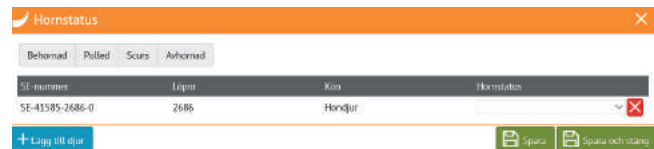
Klicka på hornet

2

Gå sedan till kon i listen och välj "Händelser och listor"

5

Välj hornstatus. Spara och stäng.

3

Se-id	Löper	Rast namn	Ras	Kalvingsdag	Födelsdag	Nummer på	Sex	Längd namn
SE-41585-2686-0	2686	SE-41585-2686-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2686-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2686-0	2686	SE-41585-2686-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2686-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2687-7	2687	SE-41585-2687-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2687-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2687-7	2687	SE-41585-2687-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2687-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2688-5	2688	SE-41585-2688-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2688-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2688-5	2688	SE-41585-2688-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2688-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2689-2	2689	SE-41585-2689-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2689-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2689-2	2689	SE-41585-2689-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2689-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2690-9	2690	SE-41585-2690-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2690-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2690-9	2690	SE-41585-2690-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2690-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2691-6	2691	SE-41585-2691-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2691-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2691-6	2691	SE-41585-2691-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2691-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2692-3	2692	SE-41585-2692-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2692-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2692-3	2692	SE-41585-2692-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2692-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2693-0	2693	SE-41585-2693-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2693-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2693-0	2693	SE-41585-2693-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2693-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2694-7	2694	SE-41585-2694-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2694-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2694-7	2694	SE-41585-2694-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2694-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2695-4	2695	SE-41585-2695-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2695-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2695-4	2695	SE-41585-2695-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2695-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2696-1	2696	SE-41585-2696-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2696-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2696-1	2696	SE-41585-2696-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2696-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2697-8	2697	SE-41585-2697-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2697-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2697-8	2697	SE-41585-2697-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2697-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2698-5	2698	SE-41585-2698-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2698-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2698-5	2698	SE-41585-2698-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2698-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2699-2	2699	SE-41585-2699-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2699-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2699-2	2699	SE-41585-2699-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2699-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2700-9	2700	SE-41585-2700-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2700-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2700-9	2700	SE-41585-2700-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2700-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2701-6	2701	SE-41585-2701-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2701-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2701-6	2701	SE-41585-2701-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2701-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2702-3	2702	SE-41585-2702-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2702-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2702-3	2702	SE-41585-2702-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2702-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2703-0	2703	SE-41585-2703-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2703-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2703-0	2703	SE-41585-2703-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2703-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2704-7	2704	SE-41585-2704-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2704-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2704-7	2704	SE-41585-2704-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2704-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2705-4	2705	SE-41585-2705-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2705-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2705-4	2705	SE-41585-2705-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2705-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2706-1	2706	SE-41585-2706-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2706-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2706-1	2706	SE-41585-2706-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2706-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2707-8	2707	SE-41585-2707-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2707-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2707-8	2707	SE-41585-2707-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2707-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2708-5	2708	SE-41585-2708-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2708-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2708-5	2708	SE-41585-2708-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2708-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2709-2	2709	SE-41585-2709-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2709-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2709-2	2709	SE-41585-2709-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2709-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2710-9	2710	SE-41585-2710-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2710-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2710-9	2710	SE-41585-2710-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2710-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2711-6	2711	SE-41585-2711-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2711-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2711-6	2711	SE-41585-2711-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2711-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2712-3	2712	SE-41585-2712-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2712-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2712-3	2712	SE-41585-2712-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2712-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2713-0	2713	SE-41585-2713-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2713-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2713-0	2713	SE-41585-2713-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2713-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2714-7	2714	SE-41585-2714-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2714-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2714-7	2714	SE-41585-2714-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2714-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2715-4	2715	SE-41585-2715-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2715-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2715-4	2715	SE-41585-2715-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2715-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2716-1	2716	SE-41585-2716-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2716-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2716-1	2716	SE-41585-2716-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2716-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2717-8	2717	SE-41585-2717-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2717-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2717-8	2717	SE-41585-2717-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2717-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2718-5	2718	SE-41585-2718-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2718-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2718-5	2718	SE-41585-2718-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2718-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2719-2	2719	SE-41585-2719-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2719-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2719-2	2719	SE-41585-2719-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2719-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2720-9	2720	SE-41585-2720-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2720-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2720-9	2720	SE-41585-2720-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2720-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2721-6	2721	SE-41585-2721-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2721-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2721-6	2721	SE-41585-2721-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2721-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2722-3	2722	SE-41585-2722-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2722-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2722-3	2722	SE-41585-2722-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2722-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2723-0	2723	SE-41585-2723-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2723-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2723-0	2723	SE-41585-2723-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2723-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2724-7	2724	SE-41585-2724-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2724-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2724-7	2724	SE-41585-2724-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2724-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2725-4	2725	SE-41585-2725-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2725-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2725-4	2725	SE-41585-2725-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2725-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2726-1	2726	SE-41585-2726-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2726-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2726-1	2726	SE-41585-2726-1	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2726-1	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2727-8	2727	SE-41585-2727-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2727-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2727-8	2727	SE-41585-2727-8	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2727-8	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2728-5	2728	SE-41585-2728-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2728-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2728-5	2728	SE-41585-2728-5	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2728-5	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2729-2	2729	SE-41585-2729-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2729-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2729-2	2729	SE-41585-2729-2	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2729-2	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2730-9	2730	SE-41585-2730-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2730-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2730-9	2730	SE-41585-2730-9	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2730-9	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2731-6	2731	SE-41585-2731-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2731-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2731-6	2731	SE-41585-2731-6	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2731-6	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2732-3	2732	SE-41585-2732-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2732-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2732-3	2732	SE-41585-2732-3	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2732-3	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2733-0	2733	SE-41585-2733-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2733-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2733-0	2733	SE-41585-2733-0	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2733-0	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2734-7	2734	SE-41585-2734-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2734-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2734-7	2734	SE-41585-2734-7	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2734-7	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2735-4	2735	SE-41585-2735-4	SLB	0	2020-02-02	SE-41585-2735-4	nrB	VIKINGEN VIKINGEN HANSEN JENSEN
SE-41585-2735-4	2735	SE-						

FRÅN: KONSULENTEN

När nu alla delar i andra numret av SRB-bladet nu kommit på plats slås jag återigen av röda kons förträfflighet och allsidighet. Det kan inte vara en slump att VikingRed-tjurar toppar listorna med sina goda egenskaper, i olika länder, med olika förutsättningar vad gäller miljö och klimat och säkerligen med olika mål och ambitioner gällande mjölkproduktionen. Att de röda korna levererar på andra sidan jorden kan vi bland annat se av besöken som gjorts i Australien, både på Hamilton Run och WAF konferensen. Impo-nerande i ett land med så olika förhållanden till dem vi har i Norden.

Och på tal om allsidighet kan projektet med SRBpremium läggas till – att kunna ta fram ett kvalitetskött efter en röd ko som levererat mjölk och bidragit till biologisk mångfald är riktigt smart, både ur en ekonomisk och miljömässig aspekt. Att det finns både en marknad och efterfrågan av kött från SRB ser vi genom Martin & Serveras satsningar med ett större produktsortiment.

Fler positiva resultat tar vi med oss från vårmötet och en av de vetenskapliga studierna över grovfodereffektiva kor – att röda kor (i jämförelse med svarta) var mer fodereffektiva, att de kunde behålla hullet bättre samt att nyckeltalet mjölk minus visade till de rödas fördel. Detta är säkerligen en bra grund inför införandet av sparat foder i NTM framöver. Från studiebesöket efter vårmötet kan man se den fenotypiska potential SRB har, och uttryckte sig hos familjen Uhlén i Hasselöv, i form av 12 600 kg ECM i kombination med bland annat god exteriör. Många goda argument för rasen är det gott om – utmaningen blir hur dessa ska "paketeras" för en bra marknadsföring.

I förra numret av SRB-bladet skrev jag om flera aktiviteter som var på gång, och som vi i föreningen såg fram emot. Det var bland annat årsmötet i klubbarna, resa till Estland för deltagande i ERDB-konferensen

och Avelskon i Väst. På grund av rådande omständigheter med Coronaviruset har alla dessa träffar varit tvungna att ställas in eller skjutas upp. Vad som dock hanns med innan utbrottet var som tur var vårmötet i Halland. Läs gärna om detta på sidan 8-11. Reflektioner efter både höst- och vårmöten är hur vi på bästa möjliga sätt håller dessa för att ge möjlighet och öka tillgängligheten för så många som möjligt. Där spelar både tidpunkt och geografiskt läge en viktig roll. En idé som gror är om man ska, vid lämpligt tillfälle, anordna en träff utöver årsstämman i augusti och om klubbarna kan vara engagerade i planeringen till denna träff. På så sätt kan mötet flyttas runt i landet och kanske även optimeras då klubbarna har en god kännedom om vad som kan vara intressant att se och göra i området.

Liksom ovanstående inställda träffar går årsstämman i Haparanda samma öde till mötes och ställs också tyvärr in, eller rättare sagt – den fysiska träffen i Haparanda skjuts upp till 2021. Det är lite så vi får se det i dessa tider, att vi har något positivt att se fram emot till sommaren nästa år. Stämman för i år kommer för första gången att anordnas digitalt och information om detta finns på sidan 4.

Det planeras i skrivande stund för Elmia den 21 – 23 oktober och blir denna av så kommer det finnas cirka 45 platser avsedda för SRB.

I den digitala värld vi lever i är det viktigt att SRB-föreningen följer utvecklingen i den mån det är möjligt, för att underlätta det vardagliga arbetet samt att uppfylla önskemål från medlemmar. Vi kollar tillsammans med Växa på möjligheter att skicka fakturor via e-post, till dem som önskar. Detta är ett stort projekt med tanke på att föreningen har över 900 medlemmar och det finns vissa krav som ska uppfyllas för att få lov att samla in e-postadresser. Projektet förväntas att löpa på under hösten. Även en under-

ALMANACKA

27 – 28 AUGUSTI

ERDB-möte

Estland

29 AUGUSTI

Hushållningssällskapets

sommarmöte

Jönköpings län

21 – 23 OKTOBER

Elmia Lantbruk

Jönköping

sökning av digital hantering av styrelseprotokoll pågår för att underlätta styrelsens arbete samt att minimera riskerna som postgång ibland medför. Under första halvåret har det tillkommit 15 stycken nya medlemmar till föreningen! Vi hälsar dem såklart varmt välkomna och hoppas de ska trivas i gemenskapen!

Med förhoppningar om en fin sommar!

Hälsningar, Maria

SRB-ARTIKLAR

Artikel	Pris inkl. moms (frakt tillkommer)	Antal / storlek
Gårdsskylt, enkelsidig, 600 x 600 mm*	950 kronor	
Gårdsskylt, dubbelsidig, 600 x 600 mm*	1300 kronor	
SKJORTOR/T-SHIRTS		
Ljusblå med SRB i rött på kragen	550 kronor	
Kakifärgad med SRB-logga	300 kronor	
V-ringad marinblå tröja med SRB-logga	500 kronor	
Grå t-shirt med SRB-logga	150 kronor	
ÖVRIGT		
Slips	150 kronor	
Slipsnål med borstad silverfinish	130 kronor	
SRB-mugg – NY!	65 kronor	
Vattenflaska	25 kronor	
Goseko i plysch, 42 cm	80 kronor	
Doftko	10 kronor	
SUMMA		

*beställningsvaror och därmed något längre leveranstid

Har du önskemål om nya artiklar i SRB-shopen? Allt material beställs genom att kontakta Maria på e-mail: maria.eriksson@srb-foreningen.se eller på tel: 0706-62 67 98.

HÖJD AVGIFT FÖR UTSKICK

Från och med 1 juni 2020 höjer föreningen avgiften för utskick till 15 kronor per utskick. Detta för att täcka kostnader med höjda avgifter för bland annat porto.

Posttidning B

SRB-Föreningen
Råby, 2003
242 92 Hörby

Din partner inom avel

Vårt arbete bygger på vetenskaplig grund och viljan
att ge bästa servicen till våra kunder.

© Alex Arkink